VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 108 — Vil. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistaina, syysk. 20 p. — Tuesday, Sept. 20, 1966

USAn tiedemiehet myrkkykaasuista

Tuomitsevat myrkyllisten kaasujen ja kemikaalien käytön Vietnamin taisteluissa; paavi vetosi "Jumalan nimessä Vietnamin sodan lopettamisen" puolesta

New York. — Samaan aikaan kun paavi Paavali julkaisi Roomassa vetoomuksen: "Jumalan nimessä lopettakaa sota" Vietnamissa, 21 yhdysvaltalaista tiedemiestä, joista 7 Nobelin palkinnon saaneita, lähetti presidentti Lyndon B. Johnsonille kirjeen, missä presidenttiä pyydetään lopettamaan ihmisiä vastaan tarkoitettujen kaasujen ja kasvullisuuden hävittämiseksi tarkoitettujen kemakaalien käytön Vietnamin sodassa.

Kaikki mikä heikentää maailmanlaajuista pidättyväisyyttä kemikaalisten ja biologisten aseiden käytössä, sanotaan tiedemiesten lähettämässä kirjeessä, voi vaikuttaa myöhemmin tuhoisasti Yhdysvaltoihin.

Nämä amerikkalaiset tiedemiehet kehoittavat presidentti Johnsonia julistamaan varauksitta, että "Yhdysvaltain tarkoitus on pidättyä ottamasta käytäntöön kemikaalisia ja bilogisia (myrkkykaasu) aseita

Tämän kirjeen kopio on lähetetty Yhdysvaltain tiedemiesten liiton jäsenille ja yleisesti otaksutaan että tuhannet tiedemiehet ja naiset allekirjoittavat sen

Kirjeessä sanotaan, että "suurimittainen" kasvillisuusvastaisten kemikaalien ja ihmisvastaisten ei tappavien kaasujen käyttö Vietnamissa muodostaa vaarallisen ennakkotapauksen, minkä perusteella pitkän tähtäimen vaarat ovat paljon suuremmat kuin lyhyen tähtäimen sotilaalliset etuisuudet"

Viitaten saatuihin tietoihin, että Yhdysvaltain hallituksen laboratorioissa kokeillaan antibioottisia lääkkeitä vastustavan ruttobasillin kehittämistä ja osoitettuaan sellaisten taistelumenetelmien "ilmeiset vaarat", nämä amerikkalaiset tiedemiehet kehoittavat presidentti Johnsonia aloittamaan biologisen ja kemikaalisen sodankäynnin tutkimuksen siinä mielessä, että voidaan ylläpitää maailmanlaajuista pidättyväisyyttä niiden käytössä.

"Mitään pysyvää rajaa ei voida vetää toimintakyvyttömiksi tekevien ja tappavien kaasujen sekä kemikaalisen ja biologisen sodankäynnin välillä" sanotaan tiedemiesten kirjeessä.

"Jos pidättyväisyydestä luovutaan joidenkin kemikaalisten ja biologisten aseiden suhteen, se rohkaisee toisenlaisten kemikaalisten ja biologisten aseiden käyttöä.

"Kemikaaliset ja biologiset aseet ovat toiseksi tuhoavampia välineitä ydinaseiden jälkeen. Yhdysvallat ja muut maat tunnustavat, että pienimmänkin ydinasetykin käyttö aiheuttaisi mitä suurimman vaaran. Se poistaa esteet suurempien ydinaseiden käytön tieltä eikä kukaan tiedä mihin tällainen eskalaatio johtaisi. Kemikaalisten ja biologisten aseiden käyttö kaikkein lievimmässäkin muodossa aiheuttaa samanlaisen vaaran.

Kirjeen allekirjoittajien joukossa on seuraavat Nobelin palkinnon saaneet henkilöt:

Felix Bloch, Standart yliopiston fysiikan jaostolta; Konrad E. Bloch, Harvard yliopiston kemianosastolta; Robert Hofstadter Stanfordin fyysikan osastolta; Arthur Kornberg, Stanfordin biokemian osastolta; Fritz Lipmann, Rockefeller yliopiston lääkintäjaostolta; Severo Ochoa, New Yorkin yliopiston lääkintäosastolta; E. L. Tatum, Rockefeller yliopiston fysiologia ja lääkintäosastolta.

Maanantaina julkaisemassaan vetoomuksessaan Vietnamin sodan lopettamisen puolesta, paavi Paavali sanoo, että "pyrkikööt kaikki vastuunalaiset henkilöt tarpelliseen olotilaan, mikä johtaa miehet laskemaan aseensa ennen kuin se on liian myöhäistä, johtuen sen kasvavasta painostuksesta. Ihmisten on tultava yhteen ja laadittava rehellisyydessä konkreettiset suunnitelmat ja määritelmät."

VIIME TIEDOT

Toronto. — Liberaalipuolue piti kaksi edustajapaikkaansa Newfoundlandissa ja valtasi konservatiiveilta kolmannen paikan Quebecista maanantaina suoritettujen täytevaalien perusteella. Toryjen aikaisemmin omanneen Nicolet-Yamaska-vaalipiirin voitti 37-vuotias Florian Cote. 44-vuotias Donald Jamieson voitti liberaaleille takaisin Burin-Burgeo vaalipiirin ja 34-vuotias Andrew Chatwood Grand Falls-White Bay-Labrador vaalipiirin, kummatkin Newfoundlandissa. Liberaaleilla on nyt alahuoneen 265 paikasta 131, konservatiiveilla 96, NDP:lla 21 ja molemmilla sos.credit ryhmillä 8. Yksi paikka on kuolemantapauksen johdosta vielä avoinna.

Salisbury. — Britannian kansojenyhteisön sihteeri Herbert Bowden ja syyttäjäviraston ministeri sir Elwyn Jones saapuivat maanantai-iltana tänne neuvotellakseen Ian Smithin "kapinahallituksen" kanssa "kunniallisen sopimuksen", kuten on sanottu, perustuslakikiistasta.

Washington. — Yhdysvaltain hallitus myönsi maanantaina, että sen lentokoneet ovat voineet kahdesti rikkoa Kiinan ilmatilaa, kieltäen kuitenkin Pekingin syytöksen, että amerikkalaiset lentäjät ovat pommittaneet kiinalaiskylää. Washington väittää rajaylityksen tapahtuneen tarkoittamatta ja esittää samalla valittelunsa asiasta. Tämä on ensimmäinen kerta jolloin Washington on julkisesti myöntänyt Kiinan ilmatilan rikkomisen.

Toronto. — Ontarion ja Quebecin maatalousministeriöt ovat esittäneet liittohallituksen maatalousministerille ehdotuksen, jonka perusteella korotettaisiin ns. teollisuustarkoitukseen tuotettavasta maidosta farmareille maksettava hinta neljään dolariin viiteenkymmeneen senttiin sadalta paunalta.

Osoittaa syyttäjän sormella USAn hyökkäyssotaan Vietnamia vastaan

Ehkä viimeisessä raportissaan YK:lle U Thant leimaa hölynpölyksi "pyhän sodan kommunismia vastaan" ja esittää yleensä pessimistisen tilannekuvauksen

United Nations. — Viitaten syyttävällä sormella Yhdysvaltain hyökkäyssotaan Vietnamissa, U Thant torjui viikon vaihteessa julkaisemassaan raportissaan ajatuksen, että Vietnamissa käydään muka pyhää sotaa kommunismia vastaan.

Todellisena kysymyksenä on siellä Vietnamin kansan säilyminen — ja se voidaan saavuttaa kärsivällisyydellä ja ymmärtämyksellä eikä voimakeinoja käyttämällä, hän selittää.

Samalla kertaa pääsihteeri U Thant pyytää tiistaina kokoontuvaa YK:n Yleiskokouksen 21 istuntoa antamaan hänelle selvät ohjeet siitä,, että voidaan laajentaa YK:ssa tarkkailuedustusta niille maille, joilla ei ole vielä YK:n jäsenyyttä. "Tarkkailuedustukset" koskevat ennenkaikkea Kiinan Kansantasavaltaa, Pohjois-Koreaa, Pohjois-Vietnamia ja Itä-Saksaa.

Laatimassaan vuosiraportissa U Thant esittää nimeä mainitsematta terävää arvostelua Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikasta Vietnamissa, katkeruutta Etelä-Afrikan rotusortopolitiikkaa kohtaan ja pessimistisiä käsityksiä YK:n tulevaisuuden kehityksestä.

Joidenkin tarkkailijain selostusten mukaan U Thantin lausunnot Vietnamista antavat sen käsityksen, että USA haluaa jatkaa sodankäyntiä Vietnamin kansan kustannuksella. Yhdysvaltalaispiirit eivät ole kuitenkaan antaneet hetikohtaisesti mitään vastinetta hänelle.

Viitaten omiin yrityksiinsä rauhanneuvottelujen aikaansaamiseksi U Thant sanoo "tulleensa lisääntyvässä määrässä huolestuneeksi huomiosta, että tässä asiassa hallitsee keskustelua suuressa määrässä voimapolitiikka", ja siitä, että "on paljon vähemmän kiinnitetty huomiota vietnamilaisten inhimillisiin kärsimyksiin . . ." U Thant on keskustellut eri osapuolten kanssa Vietnamin ongelman ratkaisemisesta mutta viimeksikuluneen vuoden aikana hän on ollut asiasta neuvottelemassa pääasiassa yhdysvaltalaisten kanssa .

"Peruskysymyksenä", selittää U Thant, **"ei ole ideologia, vaan kansallinen olemassaolo ja sen säilyminen." Jos tämä katsantokanta hyväksyttäisiin molemmin puolin ja jos ulkopuolisten hallitusten ja niiden kansojen moraalinen painostus kehittyisi sen hyväksi, hän jatkoi, silloin 'olisi mahdollista päästä sopimukseen, mikä lopettaisi ihmiskärsimykset Vietnamissa, tyydyttäisi maailman omaatuntoa yleensä ja poistaisi suuret esteet kansainvälisen kanssakäymisen tieltä".**

Viitaten Kiinaan, U Thant sanoi, että YK tarvitsee "yleismaailmallista jäsenyyttä". Samalla hän antaa ymmärtää, että Kiinan olo YKn ulkopuolella liittyy Kaakkois-Aasian kriisiin ja aseistariisuntaneuvottelujen epäonnistumiseen. YK ei voi toimia täydellä tehollaan varoittaa U Thant, jos neljännes ihmiskunnasta (Kiina) on ulkopuolella sen jäsenyyden.

Huomioiden sen kun YKn yleismaailmallisen jäsenyyden tiellä on tällä kertaa suuria esteitä, U Thant suosittelee, että kaikkia ei-jäsenmaitta rohkaistaan lähettämään tarkkailijoita seuraamaan YKn työtä. Hän esittää, että nämä tarkkailijat sijoitettaisiin YKn päämajaan New Yorkissa.

Puhuen Etelä-Afrikan tilanteesta U Thant sanoo: "Kaikkein näkyvintä ja vanhettuneinta ihmisoikeuksien loukkaamista tapahtuu ei-valkoihoista enemmistöä kohtaan Etelä-Afrikassa." Samalla hän ilmaisi pettymyksensä YKn toimenpiteiden tehottomuudesta Etelä-Afrikassa.

U Thant arvostaa tähänastisia toimenpiteitä Rhodesian valkoihoisten vähemmistövallan nujertamiseksi.

Niin kauan kun Britannia väittää, että sillä on päävastuu Rhodesian tilanteen korjaamiseksi, selittää U Thant, "sen tulee käyttää uusia ja päättävämpiä toimenpiteitä."

Etelä-Afrikan kieltäytyminen toteuttamasta YKn Yleiskokouksen päätöslauselmaa Lounais-Afrikan suhteen on pettymystä aiheuttava seikka, sanoo pääsihteeri. Hän sanoo, että YKn velvollisuus on etsiä uusia keinoja, joiden perusteella Luoteis-Afrikan väestö voi saada itsemääräämisoikeutensa — ja miten Etelä-Afrikka saadaan suhtautumaan siihen myönteisesti.

U Thant sanoo, että aseistariisuntaneuvottelujen hitaus aiheuttaa myös pettymystä.

Jenkit polttivat 2 vietnamilaiskylää

Saigon. — Amerikkalaiset ovat polttaneet Etelä-Vietnamin keskiosassa kaksi kylää, jotka ovat olleet Vietkongin sissien tukikohtana, kertoi amerikkalaisten sotilasedustaja perjantaina.

Kylien asukkaille kerrottiin edessä olevasta tuhosta etukäteen lentolehtisten ja kovaäänisten välityksellä. Kylät sijaitsevat toistensa vieressä. Amerikkalaisten edustaja selitti, että ne on yhdistetty linnoitetuksi puolustuskeskukseksi, johon kuuluu tunneleita ja taisteluhautoja. Näiden kylien lähellä ammuttiin viime tiistaina alas kaksi amerikkalaista helikopteria.

Vietkongin joukot poistuivat ilmeisesti ennen amerikkalaisten saapumista. Myöhemmin amerikkalaiset pidättivät kuitenkin 70 "sisseiksiepäiltyä" (!)

Amerikkalaiset hävittäjäpomittajat jatkoivat torstaina Pohjois-Vietnamissa eri kohteiden pommittamista. Päivän aikana tehtiin 121 pommituslentoa.

Pohjois-Vietnamiin pudotettiin tämän lisäksi 4 miljoonaa lentolehtistä, joissa väitettiin, että "Etelä-Vietnamin vaalit onnistuivat". Pohjois-Vietnamiin pudotetaan kuukausittain 40 miljoonaa lentolehtistä.

Ulbricht arvosteli hyvin terävästi kiinalaisjohdon hajoitusohjelmaa

Sanoo kiinalaisjohdon syyllistyvän Yhdysvaltain ja Länsi-Saksan imperialismin avustamiseen

Berliini. — Saksan demokraattisen tasavallan — Itä-Saksan — kommunistisen puolueen johtaja Walter Ulbricht arvosteli perjantaina erittäin ankarasti Kiinan johdon ohjelmaa, syyttäen kiinalaisjohtoa Yhdysvaltain ja Länsi-Saksan imperialismin tukemisesta.

Kiinan nykyinen ohjelma on traaginen kansainväliselle kommunistiselle liikkeelle ja rauhan asialle, sanoi Ulbricht puolueensa 180 jäsentä käsittävän kansallisen keskuskomitean kokouksessa Itä-Berliinissä.

"Me katsomme, että Kiinan kommunistisen puolueen johdon pahamaineiset hyökkäykset Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan ovat kokonaan vieraita vallankumoukselliselle puolueelle," hän sanoi.

Itä-Saksan ja Kiinan väliset suhteet ovat viimeaikoina selvästi huonontuneet. Vähän aikaisemmin ilmoitettiin, että Pekingissa oli pahoinpidelty kahta itä-saksalaista diplomaattia, mistä teosta Saksan demokraattinen tasavalta lähetti protestinootin Pekingiin.

Puheensa yhteydessä mr. Ulbricht esitti paikallista arvostelua siitä kun Länsi-Saksa tukee Yhdysvaltain hyökkäyssotaa Vietnamissa. Hän sanoi Bonnin tarkoituksena olevan kannatuksen saaminen omille revanshisuunnitelmilleen Euroopassa.

"Kansainväliselle kommunistiselle liikkeelle ja rauhanasialle on traagillista se, että Yhdysvaltain ja Länsi-Saksan imperialismin ohjelmaa tuetaan Kiinan hajoitusohjelman avulla. Yleisesti tiedetään, että esim. Länsi-Saksan entinen kansleri, herra Adenauer laski aina toiveensa kiinalaisten hajoituksen varaan." sanoi mr. Ulbricht.

Moskova. — Aikaisemmin Kiinan kommunistisen puolueen ohjelmaa tukenut Pohjois-Korean eräs johtava lehti syytti viikon vaihteessa kiinalaisjohtoa trotskilaisuudesta (Trotskilaisuudella tarkoitetaan kommunistipiireissä äkkijyrkkyytenä ilmenevää seikkailupolitiikkaa — V.)

Pryongyangissa ilmestyvä Rodong Shunmoon-lehti julkaisi äskettäin kirjoituksen trotskilaisuudesta, mistä uutistoimisto TASS lainasi sunnuntaina mm. seuraavaa:

"Trotskilaisuus on vastavallankumouksellinen teoria, mikä kieltää vallankumouksellisen teoria, mikä kieltää vallankumouksellisen ja sosialismin rakentamisen mahdollisuuden yhdessä maassa." Pyongyangin sanomalehti jatkaa; "Trotskilaiset yrittävät kaikkensa seuraajiensa yhdistämiseksi kiihoittamalla niitä harjoitusyrityksiin kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä."

Poliittiset tarkkailijat ovat tässä vetäneet sellaisen johtopäätöksen, että Pohjois-Korea omaksuu yhä selvemmän kannan Kiinan puolueen asennetta vastaan kommunistisen liikkeen aatteellisessa kiistakysymyksessä.

Olin valmistautunut atomiaseen käyttöön — Eisenhower

New York. — Entinen presidentti Dwight Eisenhower, sanoi täällä viime viikolla pidetyssä televisiohaastattelussa, että hän oli valmistautunut käyttämään atomiaseita Kiinaa vastaan Korean sodassa. En tarkoita suurten koko kaupunkeja tuhoavien pommien käyttöä, mutta tarpeeksi ydinvoimaa omaavien, taatakseen meille voiton Korean sodassa.

Kyselyihin ydinaseiden mahdollisesta käytöstä näinä päivinä, hän vastasi, "ei kukaan, selväjärkisenä ollessaan voi mennä sanomaan että Yhdysvallat tulisi tekemään laajakantoisen ydinasehyökkäyksen Neuvostoliittoa vastaan, ellei sieltäpäin tehtäisi samankaltaista hyökkäystä Yhdysvaltoihin."

"Mutta, hän jatkoi, ei tämä tarkoita, etteikö jossain pulmallisessa tilanteessa voitaisi käyttää soveliasta ydinasetta joskus."

Värikäs meteoriitti valaisi taivaanrantaa

Toronto. — Ontariossa ja osittain Yhdysvaltain puolella lauantai-iltana nähty meteoriitti voi olla palanen eräästä planeetasta, mikä hajosi miljoonia vuosia sitten, sanoi Kansallisen tutkimuskeskuksen edustaja tri Peter W. Millman sunnuntaina.

Miljoonat ihmiset Ontariossa ja Quebecissa sekä Yhdysvaltain pohjoisvaltioissa näkivät lauantai-iltana tämän koillisesta lounaaseen lentäneen meteoriitin, mikä valaisi taivaankannen noin kuuden sekunnin ajaksi.

Radio ja televisio- sekä poliisiasemat saivat miljoonia puhelintiedusteluja ihmisiltä, jotka tämän lentotähden näkivät ja halusivat tietää, mikä oli se, joka taivaankannen valaisi niin kirkkaasti, että yö oli miltei yhtä valoisa kuin päiväkin. Michiganin osavaltion kuvernööri George Romney edustaa niitä, jotka vetivät meteoriitin nähtyään sen johtopäätöksen, että Yhdysvaltoja vastaan oli aloitettu ydinpommitus.

Huntsvillen seudun asukkaat otaksuvat meteoriitin särkyneen Muskokan alueella, missä arvellaan palasia pudonneen maahan.

Sudburyn seudulla meteoriitin lentoa seuranneet lehtemme lukijat sanovat olevansa vakuuttuneita siitä, että siitä putosi palasia joidenkin kymmenien mailien päähän kaupungista kaakkoon.

Heidän kertomansa mukaan meteoriitti oli tavallaan suuren miekan muotoinen — kärki hehkuvan punaisen pallon muotoinen, minkä "pyrstö" nähtiin paljain silmin katsoen 200—300 jalkaa pitkältä ja parikymmentä jalkaa leveältä.

Pyrstö oli pääasiassa oranssinvärinen, vaikka sen reunoilta heijastui miltei kaikki sateenkaaren värit.

Eräs orillialainen tarkkailija on kuvannut meteoriitin talon kokoiseksi. Hänen kertomansa mukaan se oli niin kirkas, että pimeä yö muuttui 10 sekunnin ajaksi miltei päiväksi.

Meteoriitin useita palasia putosi Wayne Glassburnin farmille Sweetserin lähettyville Indianassa, joidenkin meteoriittipalojen ollen ympärysmitaltaan jopa 1½ jalan suuruisia. Mr. Glassburn sanoi, että yksi liekihtivä meteoriitin pala putosi vain 100 jalan päähän hänestä. Glassburn väittää ilmassa ollen rikkihapon hajua.

"Toisen maailmansodan aikana minä näin paljon valoraketteja, mutta jättiläiskokoiset valopommit olivat joutavanpäiväisen näköisiä verrattuna tähän meteoriittiin", sanoi mr. Glassburn.

Sunnuntaina saatujen tietojen mukaan meteoriitti aiheutti Sudburyn seudulla kaksi pienempää metsäpaloa. Myös Midlandin alueella syntynyttä paloa epäillään meteoriitin aiheuttamaksi.

Vaikka silminnäkijät ovat antaneet tämän meteoriitin lennosta hieman toisistaan poikkeavia kuvauksia, niin he kaikin ovat kuitenkin yksimielisiä siitä, että se lensi äärettömän nopeata vauhtia, ja että se valaisi yöllistä taivaanrantaa uskomattoman paljon.

GOLDBERG TOIVOO NLn APUA RAUHANASIASSA?

Canada länsieurooppalaismaiden ehdokkaaksi YKn Turvallisuusneuvoston vaaleissa

United Nations. — Yhdysvaltain suurlähettiläs Arthur Goldberg ilmaisi sunnuntaina ajatuksen, että ulkoministeri Andrei Gromykolle esitetään tällä viikolla USAn toivomus, jotta Neuvostoliitto ryhtyisi auttamaan Vietnamin rauhanneuvottelujen järjestämistä.

Yhdysvaltain YK:n valtuuskunnan johtaja, mr. Goldberg mainitsi asiasta televisiopuheessa, minkä hän piti New Yorkissa, Neuvostoliiton ulkoministeri Gromykon ollessa tulossa lentoteitse Yhdysvaltoihin keskustellakseen USAn ulkoministeri Dean Ruskin kanssa ennen YKn yleiskokouksen 21. istunnon alkamista.

Mr. Gromyko tapaa mr. Ruskin tänä torstaina ja puhuu Yleiskokouksen istunnossa perjantaina.

Mr. Rusk saapui New Yorkiin maanantaina keskustellakseen YKn yleisistuntoon osallistuvien ulkoministerien kanssa.

Mr. Goldberg sanoi, että hän osallistuu Gromyko—Rusk keskusteluihin ja hän lausui:

"Me haluaisimme pyytää Neuvostoliittoa käyttämään hyvää virastoaan ja vastuuntuntoisuuttaan sen hyväksi, että Vietnamin asia saataisiin neuvottelupöydän ääreen ja kunniallisesti lopetetuksi. Tämä tulee olemaan hyvin korkealla keskustelussamme."

CANADA TURVALLISUUSNEUVOSTON EHDOKKAANA

United Nations. — Ryhmä länsimaita on valinnut Canadan Turvallisuusneuvoston jäsenehdokkaakseen.

Alunperin on ajateltu Italiaa Uuden Seelannin seuraajaksi Turvallisuusneuvostoon, missä on 15 jäsenmaata. Uuden Seelannin virkakausi päättyy tammikuun 1 päivänä.

Tanskasta on ajateltu Hollannin seuraajaa. Valinta tapahtuu nyt kokoontuneen Yleiskokouksen 21. istunnon loppupuolella. Valituksi tulevien maiden virkakausi alkaa tammikuun 1 pnä.

Turvallisuusneuvoston 10 jäsentä valitaan lippuäänestyksen perusteella Yleiskokouksessa, missä on 117 jäsenmaata. Kummankin uuden jäsenmaan virkakausi kestää kaksi vuotta.

IDÄNKAUPPAA VOIDAAN LAAJENTAA, WINTERS

Lontoo. — Juuri vierailumatkaltaan Puolasta ja Tshekkoslovakiasta palannut Canadan Kauppaministeri Robert Winters sanoi täällä lauantaina, että Canada voisi kaksinkertaistuttaa kauppansa mainittujen maitten kanssa seuraavan kahden tai kolmen vuoden sisällä. Hän sanoi tulevansa kannustamaan canadalaisia liikemiehiä, laajentamaan kauppojaan Itä-Euroopan maihin.

Keskustellessaan noiden maiden kaivosinsinöörien ja kaivosalan hallintohenkilöiden kanssa, hän sanoi heidän olevan kiinnostuneita yhteisyrityksiin Canadan kanssa. Nämä Euroopan maat tulisivat tarjoamaan niihin tarvittavat varusteet.

Mr. Winters sanoi Puolan ja Tshekkoslovakian olevan kiinnostuneen työstökoneiden, kuparin, nikkelin, alumiinin sinkin ja lyijyn saamiseen Canadasta. Tshekkoslovakia on myös tiedustellut kannutetun lohen saantimahdollisuutta.

Kauppaministeri Winters lähti täältä Jugoslaviaan ja jatkaa sieltämatkaansa Bulgariaan ja Unkariin. Hän pistäytyy myös Pariisissa ja Genevessa. Mr. Winters kotiutuu matkaltaan syyskuun lopulla.

KUUBAN EDUSTAJA ARVOSTELI USAn OHJELMAA

Ottawa. — Kuuban eräs virkailija häiritsi täällä viikon lopulla Kansainvälisen työväenjärjestön — International Labor Organization (ILO) — konferenssin rauhaa esittämällä syytöksen, että Yhdysvallat yrittää kukistaa mainitun Karibean meren vallankumoushallituksen.

Carlos Miguel Canceda Menendez sanoi Pohjois- ja Etelä-Amerikan maiden ILO-konferenssissa, missä on 25 maan edustajat, että Kuuba on toteuttanut useita tärkeitä reformeja vuoden 1958 jälkeen. Työttömyys on hävitetty kaupunkialueilta, hän selitti.

Kaikki reformit on siellä toteutettu monelta suunnalta, mutta erikoisesti Yhdysvalloista tulleesta vihamielisestä propagandasta välittämättä. Amerikka on tehnyt kaikkensa murskatakseen tämän vallankumouksen kokeilun.

Hän kehoitti Latinalaisen Amerikan maita poistamaan maasta riistoa harrastavat ulkomaiset pääomat, jotka eivät toimi Latinalaisen Amerikan maiden kansojen hyväksi, vaan voittojen hankkimiseksi imperialisteille.

Mr. Menendez sanoi, että Yhdysvaltain järjestämän Edistysliiton nimeksi sopisi paremmin taantumusliitto.

Hän sanoi, että Latinalaisen Amerikan maiden kansoille on välttämätöntä vapautua siirtomaa- ja puolisiirtomaa-asemasta. Nopeasti lisääntyvälle Latinalaisen Amerikan väestöllä "ei ole mahdollisuutta työn saantiin" tulevaisuudessa hän sanoi selittäen, että suurin osa latinalaisen Amerikan maiden maaseutuväestöstä on lukutaidotonta.

Taloustilanteen pahentuessa Latinalaisen Amerikan maista, työläinen joutuu ristiinnaulattavaksi", hän sanoi. Vallankumousta tarvitaan maataloudessa sekä opetus- ja muilla aloilla.

Mr. Menendezin puhe oli kaikkein teräväsanaisin mitä on tässä viikko sitten maanantaina alkaneessa 2-viikkoisessa konferenssissa tähän mennessä kuultu.

Konferenssin puheenjohtajana toimiva Canadan työministeri John Nicholson, joka esittää kiitoksen joka puheen jälkeen, sanoi mr Menendezin puheen päätyttyä: "Meillä kaikilla on vapaus ilmaista omat mielipiteemme."

Yhdysvaltalainen edustaja Delawaren pankin puheenjohtaja, Edwin P. M. Neilan puhui myöhemmin, mutta hän ei vastannut mitään mr. Menendezille. Sen sijaan hän kehoitti Canadaa liittymään Yhdysvaltain muodostamaan Amerikan Valtojen Järjestön jäsenyyteen.

Mainitun Amerikan Valtojen Järjestön — OASn — pääsihteeri Jose Mora esitti aikaisemmin Canadalle "virallisen" vetoomuksen OAS:iin liittymiseksi.

Puolustaen Yhdysvaltain ulkopolitiikkaa, mr. Neilan sanoi että Yhdysvallat toimii "uutterasti vaan ei aina älykkäästi" naapuriensa avustamiseksi pohjoisessa (Canadassa?) ja etelässä, (Latinalaisessa Amerikassa?)

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	USA:ssa	1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
	3 kk. 2.75	Suomessa:	1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Autovakuutuskysymyksestä

Kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, Waterloossa Ont. viime viikolla pidetyssä Canadan Yhdistyneen kirkon vuotuisessa yleiskokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, missä ehdotetaan, että Canadan maakuntahallitukset varaisivat minimi-autovakuutuksen kaikille kansalaisille kuolemantapauksia, loukkaantumisia ja omaisuusvahinkoja varten, huolimatta lainkaan siitä mistä ja kenen syystä nämä kuolemantapaukset ja muut koituvat.

Tämän päätöslauselman mukaan autojen ajurit ja muut voisivat silti hankkia yksityisiltä vakuutusyhtiöiltä lisäsuojelua, jos niin haluavat, ja onnettomuuden uhrille jäisi edelleen oikeus esittää vahingonkorvausvaatimuksia myös onnettomuuden aiheuttajalle.

Kirkko suosittelee maakunnallisesti ylläpidettäviä yleisiä minimivakuutuksia niin, ettei kukaan — sen paremmin autoilijat ja autoissa olivat kuin jalankulkijatkaan jäisi vakuutuksen ulkopuolelle. Tällainen maakunnallinen autovakuutus on tarpeellinen, selostettiin Yhdistyneen kirkon vuosikokouksessa siksi kun lukuisat tutkimukset ovat osoittaneet, että "enemmistö niistä, jotka loukkaantuvat tai kuolevat autotapaturmissa, jäävät kaikkea vakuutuskorvausta vaille."

Tämä Yhdistyneen kirkon päätös tukee melko läheisesti Canadan työväenliikkeen yleisesti omaksumaa kantaa autovakuutuskysymyksessä. Kuten tiedetään, CCFn hallituksen toimesta järjestettiin Saskatchewanissa tällainen maakunnallinen autovakuutus ja se on osoittautunut niin hyödylliseksi — halvaksi ja hyvin korvauksia maksavaksi — että ei edes taantumuksellisista aineksista koostuvan Ross Thatcherin liberaalinen maakuntahallitus ole rohjennut käydä siihen käsiksi.

ONNETTOMUUDETKIN TUOTTAVAT VOITTOA

Nykyisin vallitsevan epätyydyttävän tilanteen perustana on se, että autotapaturmienkin ansiosta pyritään voittojen hankintaan suurten vakuutusyhtiöiden hyväksi. Se johtaa siihen, että autoilijat joutuvat suorittamaan mahdollisimman korkeat maksut vakuutuksista, ja että tapaturmien uhrit saavat mahdollisimman pieniä korvauksia, jos saavat lainkaan.

Koko autovakuutushomma tuntuu lekkeripeliltä kun ajatellaan esim. sitä, että tapaturman uhrin pitää useimmiten oikeuden kautta hakea "syyllisyysperusteella" korvausta, sen sijaan kun nykyaikaisen käsityskannan mukaan pitäisi autovakuutusten toimia sanoin kuin toimivat esimerkiksi työväen tapaturmavakuutukset — siten, että kaikille loukkaantuneille annetaan määrättyjen taksojen mukaan perusvakuutukset ilman oikeuskuulusteluja, huolimatta lainkaan siitä kuka on syyllinen, kuten Yhdistyneen kirkonkin päätöslauselmassa aivan oikein vaaditaan.

Canadan ammattiyhdistysliikkeen toimesta on suoritettu tutkimuksia autovakuutusten kohdalta ja esimerkiksi New Brunswickin työväenliitto (sikäläisten ammattiyhdistysten maakunnallinen järjestö) totesi äsettäin, että canadalaiset maksoivat (1964) autovakuutuksistaan $442 miljoonaa ja saivat vakuutuskorvauksina (loukkaantuneille, kuolleiden omaisille ja omaisuusmenetyksistä) $345 miljoonaa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että suuret vakuutusyhtiöt työnsivät omiin kassaholveihinsa miltei 1 dollarin joka kolmesta dollarista, minkä canadalaiset sijoittivat autovakuutuksiinsa. Onko sitten ihme, vaikka vakuutusmaksut ovatkin Canadan muissa maakunnissa paljon korkeammat mitä ne ovat Saskatchewanin maakunnassa, missä ei tarvitse rikastuttaa yksityisomistajia auto-onnettomuuksien kustannuksella, ja missä autovakuutusten perimisjärjestelmäkin on paljon halvempi, mitä se on yhdeksässä muussa maakunnassa missä vakuutusyhtiöillä on alueelliset ja paikalliset vakuutusasiamiehensä, joiden täyty luonnollisesti myös elää. Maakunnallisesti järjestettyjen autovakuutusten periminen voisi tapahtua vaivattomasti ja halvalla hinnalla esimerkiksi siten, että vakuutusmaksut perittäisiin samalla kun autoilija hakee vuotuiset rekisterilaattansa.

Tällaiset maakunnalliset autovakuutukset, joita Canadan Yhdistynyt kirkkokin nyt suosittelee yhdessä Canadan työväenliikkeen kanssa, toimisivat eri maakunnissa samaan tapaan kuin nyt toimivat työväen tapaturmavakuutukset.

Niiden vulla voitaisiin poistaa maanteiltä kaikki vakuuttamattomat ajokit yksinkertaisesti siksi, kun autovakuutusmaksut tulisivat siksi halvoiksi, että kaikki voitaisiin pakottaa sellaisen vakuutuksen ottamaan.

Sellaiset vakuutukset varaisivat hyvän minimivakuutuksen kaikille autoilijoille ja kaikille jalankulkijoille sekä loukkaantumista että omaisuusvahinkoa silmälläpitäen.

Sellaisten autovakuutusten yhteydessä poistuisivat kaliit ja paljon aikaa vaativat oikeusjutut — tapaturman kaikille uhreille maksettaisiin vakuutuskassasta automaattisesti yleisten taksojen mukaan huolimatta siitä kuka on onnettomuuden aiheuttanut tai mistä onnettomuus johtui.

Ja kuten sanottu, tällaisen maakunnallisen autovakuutuksen maksut voitaisiin periä rekisterilaattojen perimisen yhteydessä niin, että kustannukset jäävät mahdollisemman alhaisiksi.

Mitä enemmän tätä asiaa ajatellaan, sitä lämpimän on tervehdittävä sitä kun Yhdistynyt kirkko ryhtyi nyt tämäntapaista maakunnallista autovakuutusjärjestelmää tukemaan vaikka se ei näin yksityiskohtaisesti määrittelytkään minkälaisen tämän maakunnallisen autovakuutuksen pitäisi olla ja miten sen pitäisi toimia.

TEOLLISUUSMAISSA ON INFLATIOPAINETTA

Kansainvälisen Valuuttarahaston julkaistavassa 21. vuosikertomuksessa todetaan inflaatiopaineeh teollisuusmaissa lisääntyneeen. Ensimmäisen kerran sodan jälkeen on käytännöllisesti katsoen kaikkien teollisuusmaiden työllisyystaso yhtaikaisesti ollut korkea. Vuoden 1965 puolen välin jälkeen on tuotanto voimakkaasti kohonnut Yhdysvalloissa, Canadassa, Euroopassa ja Japanissa. Taloudellinen kasvu on jatkunut Yhdysvalloissa yhtäjaksoisesti kuusi vuotta hintojen ja kustannusten alussa pysyessä huomattavan vakaina. Kustannus- ja hintapaineen kurissapitämisestä on kuitenkin viime vuosina tullut teollisuusmaiden yhteinen ongelma. Ratkaisevan tärkeänä pidetään sitä, että Yhdysvallat ja Englanti pystyvät poistamaan ulkomaisen maksutasevajauksensa.

Taloudellisen avun osalta todetaan, että pitkäaikaiset luotot kehitysmaille eivät ole lisääntyneet, vaikka teollisuusmaiden bruttokansantuote on osoittanut jatkuvaa nousua.

Viime aikoina ovat kansainvälistä maksujärjestelmää rasittaneet suuret yksityiset kultahankinnat sekä se, että useat maat ovat vaihtaneet dollarivarantojaan kultaan. Maailman kullantuotanto nousi edelleen ja sen arvioidaan olleen suunnilleen 1,450 milj. dollaria. Sitäpaitsi Neuvostoliiton suorittamat kullan myynnit lisäsivät kullan määrää 550 milj. dollarilla. Kullan lisäys virallisissa varannoissa oli kuitenkin vain 250 milj. dollaria, vastaavan lisäyksen oltua edellisenä vuonna 750 milj. dollaria. Maailman yhteen lasketut valuuttavarannot lisääntyivät vuoden 1965 aikana 1.33 mrd. dollaria.

Huhtikuun 30 pnä 1966 päättyneen varainhoitovuoden tilinpäätös osoittaa, että Kansainvälisen Valuuttarahaston suorittamien valuuttaliiketoimien määrä oli mainittuna aikana suurempi kuin koskaan aikaisemmin. Jäsenmaiden valuutannostot olivat 2.8 mrd dollaria, mikä on 500 milj. dollaria enemmän kuin edellisenä ennätysvuonna 1961-62. Englanti nosti toukokuussa 1965 Valuuttarahastosta 1.4 mrd dollaria punnan tukemiseksi. Aikaisempi samaan tarkoitukseen varattu nosto 1 mrd dollaria, tapahtui joulukuussa 1964. Nämä kaksi transaktiota ovat suurimmat tukitoimenpiteet, joihin Valuuttarahasto toimintansa aikana on yhden jäsenmaan kohdalla ryhtynyt. Kaikki muut kertomusvuoden aikana Valuutta rahastosta tapahtuneet valuutannostot tulivat perushyödykkeitä tuottavien maiden taholta.

Valuuttarahasto hyväksyi maaliskuussa 1965 jäsenosuuksien 25 prosentin yleiskorotuksen ja tämän lisäksi 16 jäsenmaan (mm. Suomen) jäsenosuuden erikoiskorotuksen. Kun kaikki korotukset ovat astuneet voimaan ja ne on maksettu, odotetaan jäsenosuuksien kokonaismäärän nousevan n. 16 miljardista dollarista n. 21 miljardiin dollariin. Kesäkuun 30 päivänä 1966 jäsenosuuksien kokonaismäärästä oli maksettu lähes 20.2 mrd. dollaria.

RIKKAAT RIKASTUNEET, KÖYHÄT KÖYHTYNEET

Syyskuun 13 päivänä alkoi Genevessä YK:n alaisen kauppa- ja kehityskonferenssin (Unctad) neuvoston kokous, joka päättyy perjantaina eli 23. päivänä syyskuuta. On syytä palauttaa mieleen, että ensimmäinen YK:n kauppa- ja kehitys konferenssi pidettiin niin ikään Genevessä 23. 3.—16. 6. ja siihen osallistui virallisia edustajia 120 maasta sekä lisäksi runsaasti epävirallisia tarkkailijoita. Konferenssin tarkoituksena oli, paitsi perustaa YKn alainen elin (Unctad), laatia ohjelmia ja suosituksia maailmankaupan edistämiseksi ja nimenomaan rikkaiden teollisuusmaiden ja kehitysmaiden taloudellisen kuilun kaventamiseksi osittain kaupan ja osittain taloudellisen avun muodossa.

* * *

Geneven ensimmäisessä konferenssissa muodostui ns. kehitysmaiden ryhmä, johon kuului konferenssin osanottajamaiden valtava enemmistö eli 75 maata (myöhemmin 77 maata). Tämän ryhmän mukana olivat myös Neuvostoliitto ja muut sosialistiset maat. Valtavan tutkimusmateriaalin sekä vilkkaiden (osittain kiivaidenkin) keskustelujen jälkeen kehityskonferenssi hyväksyi koko joukon suosituksia sekä kauppakonferensseja päätettiin pitää joka kolmas vuosi. Konferenssien väliajoilla käytännöllisiä asioita hoitamaan, tutkimuksia ja selvityksiä jatkamaan sekä uusia esityksiä valmistelemaan valittiin kauppa- ja kehitysneuvosto, jonka pääsihteerinä on toiminut argentiinalainen kansantaloustieteen professori Paul Prebish.

Nyt Genevessä kokoontueen YK:n kauppa- je kehityskonferenssin neuvoston tehtävänä on laatia portti menneen yli kahden vuoden ajan kehityksestä, määritellä uudelleen tavoitteet sekä lyödä lukkoon II maailmankauppakonferenssin pitopaikka ja tarkka päivämäärä.. Periaatteessa on jo hyväksytty, että II konferenssi pidetään vuonna 1967 ja nimenomaan jossakin kehitysmaassa. Tiettävästi Intia on jo tarjoutunut tulevan konferenssin isäntämaaksi.

* * *

Jo ennen kuin nyt alkaneen kauppa ja kehityskonferenssin neuvosto on saanut työtänsä päätökseen, on syytä lyhyesti tarkastella, mitä kehitystä rikkaiden kehitysmaiden ja kehitysmaiden taloudellisen kuilun kaventamiseksi on tapahtunut. Tulos on täysin kielteinen — ellei nyt myönteisiksi seikoiksi lueta uusia valmistuneita selvityksiä, joita on suoritettu neuvoston toimesta. Vuonna 1961 YK hyväksyi päätöslauselman, jonka mukaan kehitysmaiden bruttokansantuotteen olisi lisäännyttävä kulumassa olevan vuosikymmenen aikana 5 prosentilla vuodessa. Nyt kun ollaan puolivälissä vuosikymmentä, voidaan todeta, että rikkaiden ja köyhien maiden kuilu on yhä vain syventynyt. Viimeksi kuluneen viiden vuoden aikana rikkaiden teollisuusmaiden bruttokansantuote on kasvanut n. 4 prosentilla henkilöä kohti vuodessa. Kehitysmaissa se on ollut vain 1,5 prosenttia.

* * *

Paljon pantiin toivoa kehitysmaiden kansantuotteen nousussa kaupan laajenemiseen rikkaiden ja köyhien maiden välillä. Mutta pettymys on suuri. Vuonna 1955 kehitysmaiden osuus maailmankaupasta oli neljännes ja viime vuonna se oli vain viidennes. YK:ssa hyväksytty yleinen periaate "apua kaupan avulla" (aid by trade) on osoittautunut tyhjäksi iskusanaksi. Ja miten on käynyt itse kehitysavun?

Vuonna 1955 kehitysmaiden täytyi käyttää rikkailta saamiensa luottojen ja avun kuoletuksiin ja korkoihin 4 porsenttia viennistään. Vuonna 1964 tähän tarkoitukseen oli käytettävä 12 pros. kehitysmaiden viennistä. Nämä pari prosenttilukua osoittavat, että luottojen ja "avun" saanti rikkailta teollisuusmailta on muodostunut kehitysmaille ylivoimaiseksi taakaksi. Tässä yhteydessä on tehtävä jyrkkä ero sosialististen maiden halpakorkoisten ja länsimaiden kalliskorkoisten luottojen välillä.

* * *

Genevessa alkaa näinä päivinä myös ns. Kennedyn kierroksen tullialennusneuvottelut Gatt-järjestön puitteissa, jota on myös nimitetty rikkaiden maiden klubiksi. Tässä tilaisuudessa rikkaat maat käsittelevät maailmankaupan kysymyksiä pääasiassa omien intressiensä puitteissa, mutta ne eivät voi tällä kertaa vaikenemalla sivuuttaa kehitysmaiden taloudellisia ja kaupallisia ongelmia. — Libra.

Lehtikuolemat on yleismaailmallinen ilmiö nykyään

Nykyisenä suuntauksena lehtialalla on se, että suuret lehdet tulevat yhä suuremmiksi ja pikkulehdet yhä pienemmiksi. Lehtikuolemat yleistyvät ja iltapäivälehtien merkitys kasvaa, sanoi canadalais-englantilainen sanomalehtikustantaja lordi Roy Thompson Helsingissä viikko sitten pidetyssä haastattelutilaisuudessa.

Lordi Thompson mainitsi sanomalehtien suurena vaikeutena olevan kilpailu television kansas ilmoituksista. Kovalla työllä voidaan vaikeudet kuitenkin voittaa, jatkoi lehtikuningas.

Suuri osa lordi Thomsonin 138 sanomalehden käyttämästä paperista on suomalaista. Maassamme lordi Thomson on neuvotellut Suomen vientipiirien edustajien kanssa. Hän kertoi olevansa tyytyväinen paperin laatuun ja pitävänsä hintaa kohtuullisena. Yhtymän laajentuessa tulevat myös ostot Suomessa kasvamaan, arveli lordi Thomson.

HANOIN JA PEKINGIN ERILAISET LINJAT

Anglosaksisessa lehdistössä on viime aikoina esitetty olettamuksia Pekingin ja Hanoin välisestä kiistasta jossa — niin väitetään Peking ajaa peräämtymisen ja Hanoi hyökkäyksen linjaa. Tällaisia olettamuksia esittävät mm. The Guardianin Victor Zorza ja Observerin Edward Crankshaw. He sovelluttavat teoriaansa Vietkongin toimintaan väittäen kiinalaisten (Lin Piao) suosittelevan vetäytymistä tukikohtaalueille ja hyökkäyksille otollisemman ajan odottamista Hanoin edustaessa hyökkäyslinjaa.

Tämä Kiinan kulttuurivallankumouksen taistelutavoitteiden perustalla yllättävältä tuntuva johtopäätös perustuu Hanoissa julkaistuihin sissisodan taktiikkaa koskeviin kirjoituksiin, joista ilmenee, että eräät johtavat pohjoisvietnamilaiset eivät hyväksy maolaisen sissisodan oppeja — ja että jotkut toiset ne hyväksyvät. Muuta ei Hoc Tap-nimisen Hanoissa ilmestyvän lehden Hanoin radion ym. pohjoisvietnamilaisten lähteiden teksteistä ilmene.

Pohjoisvietnamilainen puoluesihteeri Le Duan on lausunut eräässä armeijakonferenssissa, ettei Vietnamissa voida "automaattisesti soveltaa muiden maiden vallankumouksellisia kokemuksia". Vietnamin kansa on satojen vuosien aikana taistellut vieraita valloittajia vastaan ja näiden taistelujen aikana sen on täytynyt "keksiä omat taistelumenetelmänsä". Vietnamin kansa on historian aikana turvautunut "hyökkäykseen, ei puolustukseen". Pohjois-Vietnamin puolustus ministeri ja kuuluisa sissijohtaja Vo Nguyen Giap on puolestaan korostanut että Vietnamin sota on kehittynyt "vietnamilaisen yhteiskunnan erikoislakien ja Vietnamin maaston mukaiseksi". Vastakohta na Kiinalle, jolla on laajat maaalueet, Vietnamin sota "on pienen kansan sotaa, joka tapahtuu pienellä alueella", jota asuttaa "vähäinen väestö".

Pohjois-Vietnamissa julkaistussa artikkeleissa puhutaan myös esiisien vieraista valloittajista saavuttamista voitoista. Viittaukset tarkoittavat kiinalaisia ja heille alistuneita paikallisia hallitsijoita, jotka kukistettiin kansannousulla, parisen sataa vuotta sitten. Vihje tuskin tähtää muuhun kuin hyökkäysstrategian alleviivaamiseen.

USAn Eskalaatio, jatkuva voimien virtaaminen Etelä-Vietnamiin, on ilmeisesti aiheuttanut epäröintiä ja kiinalaisperäisen "tukikohtaalue"-ajattelun viriämistä hengähdystauon aikaansaamiseksi Hanoilaiset tekstit viittaavat siihen, että näistä asioista ollaan kahta mieltä. Kysymys on siitä, voidaanko Vietnamin kaltaisessa pienessä maassa käydä menestyksellistä puolustustaistelua amerikkalaisten mekaanista ylivoimaa vastaan. Tähänastiset sotavaiheet ovat osoittaneet, että Vietkong kaikkialla läsnäolevana (myös "epäkiinalaisesti" kaupungeissa) on pystynyt takaamaan täys työllisyyden amerikkalaisten, eteläviетnamilaisten ym. muodostamille armeijoille, joiden miesvahvuus tätä nykyä on jo yli miljoona.

Anglosaksisessa keskustelussa — monet muutkin kuin Zorza ja Crankshaw — jätetään huomiomatta Vietkongin mahdolliset mielipiteet strategiasta ja taktiikasta. Tosiasia kuitenkin lienee, ettei Vietnamin sissisodassa, jonka kävijät päivittäin asettavat henkensä alttiiksi, voi käskyporras olla sen enempää Moskovassa kuin Pekingissäkään, ei edes Hanoissa. Ratkaisu tapahtuu varmasti siellä, missä taistellaan. — H.A.

Salaliitto myttyyn Syyriassa

Beirut, Lebanon. — Vallassa olevan Baath-puolueen johtomiehet tiedoittivat murskanneensa salaliiton, jonka tarkoituksena oli kaataa kuusi kuukautta vanhan, puolueen vasemmistosiiven muodostaman hallituksen.

Puolituntia kestäneessä tiedotuksessa, Radio Damascus nimesi tämän salaliiton Aflak-Bitar-Razzaz klikiksi.

Michael Aflak ja Selah el-Bitar perustivat Baath-puolueen noin kaksi vuosikymmentä takaperin. El-Bitar oli viime helmikuussa vallasta syöstyn hallituksen pääministeri. Mounif Razzaz oli Baath-puolueen kansainvälisen keskuskomitean pääsihteeri. Hän on jordanialainen. Heidät kaikki vangittiin viime helmikuussa, mutta heidän huhuillaan olleen vapaalla jalalla viime aikoina.

Näihin vehkeilijöihin lukeutuu myöskin viime helmikuussa myös vangittu, Syyrian entinen "voimanmies" kenraaliluutnantti Amin el-Hafiz. Hän on vielä vankilassa.

Joitakin hallitusvastaisia pesäkkeitä luultavasti vielä toimii koska hallitus antoi aseistetuille työläisille, maanviljelijöille ja kansallisen kaartin miehille seuraavan ohjeen, "murskatkaa v a s t a vallankumoukselliset seikkailijat".

Armeija, joitakin poikkeuksia lukuunottamatta, on pysynyt uskollisena hallitukselle.

Isojen järvien pinta-ala verrattuna Euroopan mantereeseen

MAAILMAN SUURIMMAT JÄRVET SAASTUVAT

Muinaiset persialaiset tunsivat suurta kunnioitusta vettä kohtaan. Jokiin sylkeminen tai roskan heittäminen veteen oli kielletty. Tätä nykyä ei tuollaista veden arvostamista ole havaittavissa. Järvet ja joet saastuvat kaikin tavoin. Myöskin Pohjois-Amerikan Isot järvet, jotka ovat kooltaan maailman kaikkein suurimpia, kärsivät vakavassa määrin veden saastumisesta. Kalat kuolevat myrkytyksiin ja jotkut tehtaat eivät enää voi käyttää järvien vettä, koska vedessä olevat kemialliset jäteaineet ovat haitallisia koneitten tärkeille osille. Pohjois-Amerikan isoja järviä voidaan pitää jo "ylikuormitettuina", tilanne Erie ja Ontario-järvien kohdalla on hyvin vakava. Yhdysvaltain ja Canadan hallitukset asettivat lokakuussa v. 1964 komitean tutkimaan vesiongelmaa. Sen laatima raportti on nyt saatettu julkisuuteen. Siinä tähdennetään nopeasti toimeenpantavan teollisuuslaitosten jäteainei den. — poisheittämiseen kohdistuvan valvonnan välttämättömyyttä. Edelleen toivotaan nopeassa tahdissa tapahtuvaa vedenpuhdistuslaitosten rakentamista ine. Kolmanneksi pidetään suotavana suurten jokien alueilla rakennussuunnitelmien suurempaa yhtenäistämistä, mitä tulee vedensaastumisen ehkäisyyn. Edelleen ehdotetaan säännöllisiä neuvotteluja Canadan ja Yhdysvaltain kesken vesikysymysten suhteen sekä yhteistä asiantuntijain koulutusta. On ryhdyttävä tehokkaaseen kampanjaan veden saamiseksi jälleen laadultaan hyväksyttäväksi. Jollei näin menetellä, menettävät maailman suurimmat järvet hitaasti mutta varmasti merkityksensä.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

MITEN "SÄÄSTETÄÄN" NYKYOLOISSA?

Ennenvanhaan syötiin ainakin Suomessa niin paljon, että "sekin leipä värisi mikä vartaassa on".

"Nuukuudestaan" kerskuvat skotlantilaiset kertovat puolestaan löytäneensä keskuudestaan sellaisen miehen, joka työhön lähtiessään pani vaimonsa tekohampaat eväspussiinsa, ettei eukko voinut päiväsaikana kuluttaa varoja syömiseen.

Ja se entinen mustalainen oli kuulema mielissään siitä kun sai hevosensa oppimaan syömättömäksi, vaikka koni kuolikin sen jalon syömättömyystaidon opittuaan.

Nämä seikat tulivat mieleen kun eräs kaveri kysyi toiselta, että "mitenkä nykyään säästetään vanhojen päivien varalle"?

Siinä onkin tähän hetken yksi kysymysten kysymys.

Kotikaupungissa, siellä suloisessa Suomen maassa, oli kyllä eräs äveriäs kauppias, jolla oli useita "puotipoikia" ja "-tyttöjä", ja joka oli valmis neuvomaan taitojaan muillekin.

Tämä kauppias oli "riveistä" noussut ja rikastunut. Ja vaikka hän oli muuten melko kansanomainen mies, niin kauppias tunnettiin erikoisesti siitä, että hän maksoi puotipuksuilleen ja muille työläisilleen kurjia nälkäpalkkoja.

Kun puksut, eli kauppa-apulaiset menivät kerran palkanylennystä pyytämään selittäen, että heidän tulonsa eivät riitä mitenkään jokapäiväisiin elintarpeisiin, niin kauppias kysyi kultakin, mitä he nyt saavat palkkaa.

Aikaa on tästä tapahtumasta kulunut siksi paljon, että varsinaiset palkkataksat ovat unhoittuneet, mutta keskustelu kävi tosiasiallisesti seuraavaan tapaan:

"Minun viikkopalkkani on 17 markkaa viikossa . . ."

"Ja minun 15 markkaa viikossa . . ."

"Mitä ihmettä", keskeytti kauppias harmistuneena. 'Minä sain nuoruusvuosinani puksuna ollessa vain 5 markkaa, mutta silti säästin 7 markkaa joka viikko."

Tässä vaiheessa seurasi hetken äänettömyys kauppiaan hymyillen itse-varmuutta ja voiton suloutta tuntien.

'Mutta, herra kauppias, sanoi viimein yksi nuori ja hento tyttö arkaillen, "siihen aikaan ei pidetty niin tarkkaa kirjanpitoa kuin nykyään."

Nämä seikat tulivat uudelleen mieleen luettuamme erään torontolaisen "sikojen kasvattajan" tulevaisuuden ennusteluja (niin, kyllä niitä "sikojen kasvattajia" tai sikalain omistajia voi olla Torotonssa yhtä hyvin kun täkäläisten kaivosten omistajat asuu rajan eteläpuolella Wall Streetin pankkiholvien tuntumassa.)

Ko. uutistiedon mukaan "steak"-paistien keskinkertainen hinta on nyt Torontossa $1.19 pauna, bekonin hinta $.99—$1.35 välimailla pauna, isot kananmunat 73 senttiä tusina ja voi 68 senttiä pauna.

Mutta Ontarion sikojen kasvattajain yhdistyksen (Ontario Hog Producer's Associationin) sihteeri, James Boynton oli Torontossa viime viikolla ennustanut, että tämä hintataso tulee seuraavan kahden vuoden aikana kohoamaan 40-prosenttisesti.

Hänen tietojensa mukaan leivän (loaf) hinta nousee 25:stä sentistä 35:een senttiin ja maito 28:sta sentistä 40:een senttiin.

"Steak" paistien hinta tulee olemaan $1.90 pauna; pekoni $1.75 pauna; Voi $1.05 pauna ja Munat $1.15 tusina.

Jos joku nyt luulee, että ylläolevassa on joku paino- tai kirjoitusvaihe, niin hän erehtyy pahasti. sellaiset hinnat nostavat mullikan ja sianlihan sekä niiden tavarain hinnat siihen tasoon, että niiden nimet on ilman muuta kirjoitettava isolla kirjaimella samalla kun vanhat emännät niiaavat kauniisti possun tai sonnimullikan nähdessään. Samanlaisesta kunnioituksen tunteesta kirjoitetaan sana, Rakkaani ja Arvoisa Työnantaja.

Mikäli tämä raha menisi farmareille, niin hekin tuntisivat suurempaa kunnioitusta niin sikapossua kuin lehmämullikkaakin kohtaan, mutta kokemuksesta tiedämme, että ne Toronton Bay kadun ja Montrealin keskikaupungin "suurfarmarit" siitä eniten hyötyvät, kun he "lypsävät" sekä farmareita että teollisuustyöläisiä.

Tunnettu tosiasia tietenkin on, että hintojen kohoamista tapahtuu kautta linjan. Viralliset tilastotiedot osoittavat, että elinkustannusindeksi on Canadassa kohonnut 26 pisteellä viimeksikuluneen 10 vuoden aikana.

Vuoden 1956 yleinen elinkustannusindeksi oli 118.1 — viime kesäkuun 1 pnä 143.8; ruokatavarain hintatindeksi v. 1956 oli 113.4 ja kesäkuussa 1966 se oli 144.2.

Nyt kaiketi torontolaiset sikojen kasvattajat ja sianläskihintojen korottajat sanovat, että kaikki tämä johtuu 'palkkojen noususta".

Mutta esim. maltillisuudestaan tunnettu CLC:n presidentti Claude Jodoin osoitti työnpäivän tervehdyksessään, että vuodesta vuoteen 1961—1965 kohosivat yhtiöiden voitot (verojen maksamisen jälkeen, pantakoon merkille) 67-prosenttisesti, jota vastoin palkat nousivat samaan aikaan (ennen veropoistoja) vain 16 prosenttisesti. Toisin sanoen, yhtiöiden voitot kohosivat sinä aikana 4 kertaa enemmän kuin palkat.

Nähdessämme miten monopolistit kiskovat jatkuvasti kaikkia hintoja ylöspäin, meille tavallisille kuolevaisille voi käydä "säästämisyrityksessämme" samalla tavalla kuin sille entiselle mustalaiskopukalle, että kuolemme pois juuri silloin kun opimme säästämisen arvokkaan taidon.

— Känsäkoura.

Urheilua

Grenoblen kisat maksavat $217 milj.

Grenoble. — Ranskan urheilumi nisteri Francoise Missoffe sanoi, että Ranska käyttää miljardi frangia (noin 217 milj. dollaria) vuoden 1968 Grenoblen talviolympialaisiin.

Suuri osa varoista menee teiden majoitustilojen ja tiedotusyhteyksien rakentamiseen. Urheilunministeri sanoi, että talvikisojen järjestelyt ovat nopeutuneet huomattavasti sitten tammikuun, jolloin pääministeri Georges Pompidoun johtama yhteistyökomitea perustettiin. Kaikki on valmista ajoissa, lupasi Missoffe.

Olli Mäelle EM-ottelu H:n jäähallissa

Rooma. — Ammattinyrkkeilyn kevyen välisarjan Euroopan mestari länsisaksalainen Willy Quatuor puolustaa arvonimeään 25. lokakuuta Helsingissä Olli Mäkeä vastaan, kertoi Euroopan Nyrkkeilyliiton pääsihteeri Piero Pini Roomassa.

Mestarille on luvattu 15,000 Saksan markan palkkio.

Olli Mäki, jonka edellisestä ottelusta on ehtinyt kulua vajaa vuosi, astuu nyt toisen kerran haastajana EM-kehään. Vuonna 1964 hän riisti kevyen välisarjan mestaruuden Guatuorin maanmieheltä Conny Rudhofilta. Voittonsa jälkeen hän kerran puolusti menestyksellisesti kruunuaan — ranskalaista Aissa Hashashia vastaan —, mutta joutui sitten ottelutta luopumaan arvonimestään Euroopan Nyrkkeilyliiton päätöksellä.

Sittemmin avoimeksi julistetusta tittelistä ottelivat espanjalainen Juan Albornez ja italialainen Sandro Lopopolo. Albornez vei tittelin, mutta italialainen hyvitti tappionsa voittamalla myöhemmin saman sarjan MM-ottelussa venezuelalaisen Carlos Hernanbezin.

Albornez piti mestaruutta hallussaan vain muutaman kuukauden. Quatuor voitti hänet 26. joulukuuta Länsi-Berliinissä, ja tämän jälkeen Albornoz "häipyi kuvasta".

Mäki ja Quatuor ovat aiemmin kahdesti kohdanneet kehässä, 16. huhtikuuta 1962 Helsingissä käyty ottelu päättyi ratkaisemattomana ja 27. maaliskuuta 1965 Quatuor osoittautui kotikehässään niukasti paremmaksi.

Ottelu on tarkoitettu suorittaa Helsingin Jäähallissa, joka on jo alustavasti tilattu em. päiväksi.

Karttunen nuorten EM-kisoihin

Helsinki. — Suomen Urheiluliiton johtokunta on valinnut seuraavan joukkueen Odessassa syyskuun 25—26 päivinä pidettäviin nuorten EM-kilpailuihin.

V. 1947 tai myöhemmin syntyneet miehet: Jorma Vesala, Antti Kalliomäki, Heikki Olli, Bo Grahn, Olavi Hedman, Lars Avellan, Ossi Karttunen ja Veli Aartolahti.

V. 1948 tai myöhemmin syntyneet naiset: Eeva-Liisa Kalliolahti, Gun Nordlun, Kaisa Launela ja Kirsti Launela.

Miesten joukkueen johtaja on Orvo Anttila ja naisten Leo Silen.

Clayn tahti jatkuu, Williams seuraava

Houston, Texas. — Nyrkkeilyn raskaansarjan maailmanmestari Cassius Clay ja hänen haastajansa Cleveland Williams allekirjoittivat viime viikon torstaina sopimuksen, jonka mukaan he kohtaavat toisensa 15-eräisessä raskaansarjan ottelussa 14. marraskuuta. Ottelu käydään Houstonin stadionilla, jossa on tilaa 66,000 katsojalle.

Clay, joka voitti ottelun länsi-saksalaista Karl Mildenbergeria vastaan 12. erässä Frankflurtissa, puolustaa viidennen kerran tänä vuonna mestaruustitteliään ottelussa Williamsia vastaan. Clay otteli aiemmin tänä vuonna Canadan George Chuvaloa ja englantilaisia Henry Cooperia sekä Brian Londonia vastaan.

33-vuotias Williams on yhdeksän vuotta Cassiusta vanhempi. Hän teki comebackinsä viime vuonna oltuaan toimettomana 18 kuukautta. Hän oli tämän ajan toipilaana saatuaan pahan luodinvamman takaa-ajossa, joka syntyi, kun poliisi yritti pysähdyttää hänen autonsa Williamsin tekemän liikennerikkomuksen vuoksi.

Williams on voittanut kaikki viimeisimmät ottelunsa. Hän on otellut neljä kertaa comebackinsa jälkeen, mutta kaikki vastustajat ovat olleet jokseenkin tuntemattomia nyrkkeilijöitä. Williams on uransa aikana saavuttanut 65 voittoa, joista 56 tyrmäysvoittoa. Hän on hävinnyt viisi ottelua ja yksi päättyi tasapeliin.

Japani kokeilee suurrakettia

Tokio. — Japani kokeilee suurinta avaruusrakettiaan ensi kuussa, ja sen tarkoituksena on lähettää miehitetty satelliitti kiertämään maata ensi vuonna tai vuoden 1968 alussa, ilmoitti Tokion yliopiston avaruustutkimuskeskus.

Ensi kuussa kokeiltava raketti painaa 42,5 tonnia, ja sen pituus on 23,5 metriä. Raketti laukaistaan 50 kilometrin korkeuteen, ilmoitti tutkimuskeskus.

Kiina keksi keinotekoisen insuliinin

New York. — Kiinalaiset tiedemiehet ovat saavuttaneet ensimmäisen todella suuren tieteellisen voittonsa onnistuessaan valmistamaan keinotekoista insuliinia, ilmoitti amerikkalainen asiantuntija tri Klaus Hofman.

Hofman, joka on Pennsylvanian yliopiston proteinitutkimuslaboratorion johtaja, sanoi esitelmöidessään New Yorkissa, että kiinalaiset olivat onnistuneet asettamaan 777 atomia tarkalleen oikeaan järjestykseen ja saaneet aikaan valtavan molekyylin. "Se on toistaiseksi monimutkaisin luonnontuotetta vastaava synteettinen aine", hän sanoi.

Insuliinia, jota käytetään tavallisesti sokeritaudin parantamiseen, saadaan eläimistä.

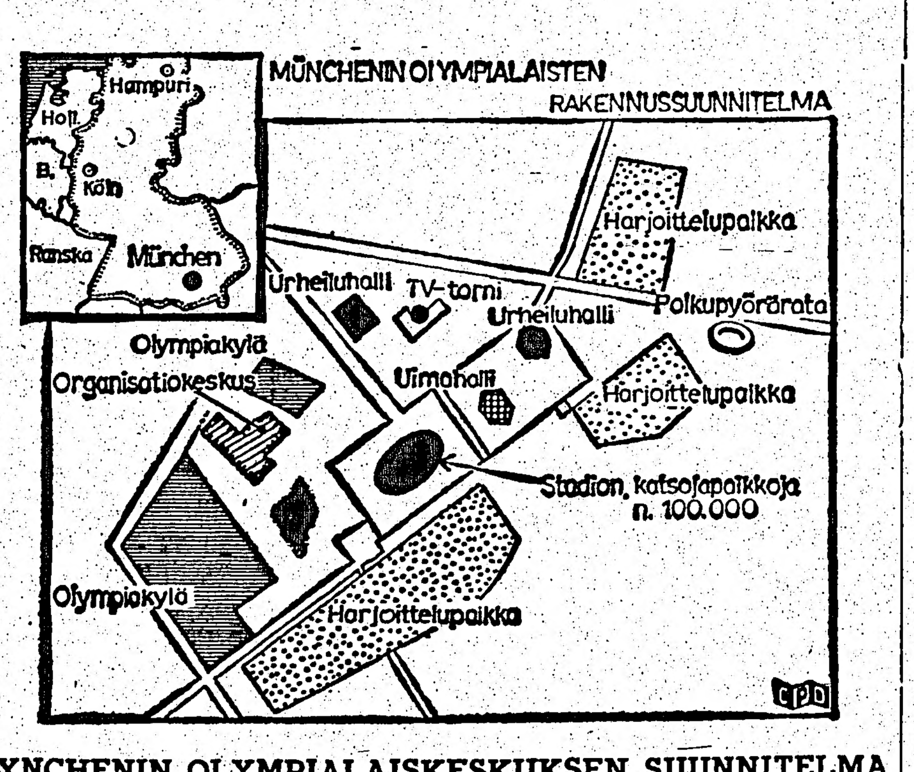

MYNCHENIN OLYMPIALAISKESKUKSEN SUUNNITELMA ON JO VALMIS

Asia on sitten päätetty. "Olympialaiset tulevat taas kerran Eurooppaankin. Mynchen on jo valittu vuoden 1972 kesäkisojen tapahtumapaikaksi. Mynchen ryhtyy nyt 450 Mmk:n turvin valmistuspuuhiin olympialaisten vastaanottamista varten. Olympialaiskeskuksen rakennussuunnitelma on jo valmis. Piirroksemme esittää tätä Oberwisenfeldin rakennettavaa, noin 4 kilometrin etäisyydellä Mynchenin keskustasta tulevaa kisakeskusta.

Soutu ja purjehduskilpailuja lukuunottamatta järjestetään siellä kaikkien muiden urheilulajien kilpailut. Purjehduskilpailut pidetään maan pohjoisosassa. Kisakeskukseen rakennettaan suuri, 100,000 katsojapaikkaa käsittävä stadion. Maisemaa tulee lisäksi hallitsemaan 300 metrin korkuinen televisiotorni. Olympialaiskylä varustetaan kaikin mahdollisin nykyaikaisin mukavuuksin, vaikkakin liiallista ylellisyyttä pyritään välttämään.

SCAU-LIITON TIEDONANTOJA

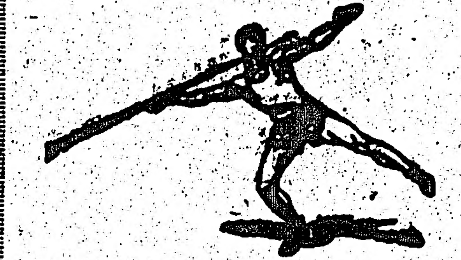

Kaunis lahjoitus TULn naistoimikunnalta

Lähettämässään kirjeessä ilmoitti yllämainitun toimikunnan sihteeri liitollemme, etteivät he peri mitään maksua niistä Kisakeskuksessa pidetyistä voimistelukursseista liittomme naisvoimistelijoilta. Samalla he toivovat, että niiltä kursseilta olisi jäänyt jotain uutta voimisteluohjaajillemme, ja siis liittomme naisvoimistelulle. Lausumme tässäkin suuret kiitoksemme heille tästä lahjoituksestaan.

UUSIA LIITON ENNÄTYKSIÄ

Pitämässään kokouksessa 14 pnä syysk. hyväksyi liittotoimikunta viime suurjuhlissa 30—31 heinäk. saavutetut seuraavat tulokset uusiksi liiton ennätyksiksi.

Seiväshyppy, yleinen, Voitto Salonen, Yritys, 3.52 m..

Alle 15 v. kolmiottelu, Ted Scharfe, Alerts 261,09. pistettä.

3-loikka, yli 35 v., Len Bostrom Yritys 11.49 m.

Samalla tiedoittaa liittotoimikunta, että ensi kesän yhteisvoimisteluohjelmaa on nyt jo ruvettu suunnittelemaan, joten se tuleekin seuroille ajoissa lähetettyä.

Työläisurheiluterveisin.
Liitto toimikunta.
Paavo Vaurio, sihteeri.

Isku on aloittanut jo syystoimintansa

Port Arthur. — Täällä v- ja u-seura Isku pitämässään kokouksessa analysoi mennyttä ja suunnitteli tulevaa toimintaa. Vaikka toimintamme oli pientä kuluneena vuotena johon osaltaan vaikutti ankaran kylmä talvi ja sitä seurannut helle, kausi eli kuuma kesä. Lisäksi Suurjuhlien järjestely vei oman aikansa toimitsijavoimilta. Kuitenkin voimisteluharjoituksia pidettiin koko talven ja nähtiinhän niistä vilauksia Suurjuhlien yhteydessä yhteisvoimistelussa, urheilussa ja lisäksi yleisöön mennyt voimisteluesitys suurjuhlien konserttitilaisuudessa. Myöskin Iskun vuotuiset juhannustanssit olivat onnistuneimmat mitä ne ovat aikaisempina vuosina olleet, ollen ne taloudellisestikin tuottoisat.

Lisäksi Liittomme ja Iskun yhteisillä varoilla ja järjestelyillä saimme seuramme yhden edustajan Margaret Hämäläisen kustannetuksi seuramatkan yhteydessä Suomeen kymmenen päivää kestäneille TULn naisten voimistelukursseille jotka pidettiin Helsingissä, Kisakeskuksessa. Tämä viimeksimainittu olikin liittomme yksi kirkkaimpia tekoja, joka ansaitsee seuramme kiitokset SCAUL:lle ja sen presidentille, Ake Hunnakolle, joka joutui yli vuoden tätä onnistunutta matkaa järjestelemään.

Nyt on sitten talvitoiminta eli sisätoiminta käynnissä. Ne onkin aloitettu voimisteluharjoituksilla ja ne jatkuvat joka tiistai kello 7 illalla. Margit Hämäläinen ja Paavo Voutilainen toimivat ohjaajina. Margit lupasi antaa niin paljon aikaa mitä häneltä vain mahdollisesti jää yliopisto-opintojensa puolesta.

Seuraava huomioitava tilaisuus on Iskulla elokuvailta syyskuun 23 päivänä kello 7.30 illalla CSJ:n haalilla. Vapaaehtoinen kolehti.

Lähes puolitoista tuntia kestävä loistovärielokuva Neuvostoliiton Spartikaadit kuvassa nähdään eri maakuntien parhaat massa eli yhteisvoimisteluesitykset Moskovassa Lenin stadiumilla sekä kaikki urheilulajit jotka on samalla NL:n mestaruuskilpailut eri maakuntien valittujen välillä. Lisäkuvana Japanin ja Neuvosoliiton parhaat voimisteliat kilpailussa.

Tämä edelläesitetty kuvaa historiallisesti urheilua jossa nähdään vilauksia menneiltä ajoilta ja mitä urheilu on tänä vuonna. Monet urheilulajit nähdään hidastettuina joten se on urheilijoille hyvä opetuselokuva.

Sitten seuraava Iskun seurapeliilta on 14 päivä lokakuuta. Toivotaan että yleisö pitäisi tämän mielessä, sillä taloudellista apua aina tarvitaan.

Seuramme teki lähes kahdensadan dollarin lahjoituksen CS Järjestölle sillä olemmehan saaneet vapaasti käyttää sen haalia harjoituksissa.

Myöskin Vapauden haasterahastoon lahjoitimme kolmekymmentä dollaria sillä ovathan Vapaus ja Liekki olleet seuramme tiedotusvälineinä. Olemme rajattomasti saaneet käyttää näiden lehtien palstoja vapaasti tiedottaessamme toiminnoistamme. Joten ottakaapa vielä lisäksi seuramme mitä parhaat kiitokset siitä arvokkaasta lehtipalveluksesta. — P.V.

Eero A. Wuori on kuollut

Helsinki. — Tasavallan presidentin kanslian päällikkö, suurlähettiläs Eero A. Wuori kuoli viikko sitten maanantaina Helsingissä onnettomuudessa saamiinsa vammoihin.

Ministeri Eero A. Wuori oli syntynyt 11. 8. 1900 Helsingissä työläiskodissa. Jo nuoruusvuosinaan hän tuli työväenliikkeeseen toimien mm. viipurilaisen Kansan Työn toimittajana v. 1926 ja saman lehden päätoimittajana vuodesta 1930 vuoteen 1938, jolloin hänet valittiin Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton (SAK:n) puheenjohtajaksi. Tässä vastuunalaisessa tehtävässä Eero A. Wuori toimi aina vuoteen 1945, asti, jolloin hänet kutsuttiin hoitamaan diplomaatin tehtäviä ensin Suomen suurlähettiläänä Lontoossa v. 1945—52 ja myöhemmin v. 1953—63 Moskovassa. Ulkoministeriön poliittisen osaston palveluksessa ministeri Wuori toimi v. 1952—55 edustaen maatamme mm. kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvostossa. Kotiuduttuaan Moskovasta ministeri Wuori toimi lyhyehkön ajan maamme Tukholman asiainhoitajana. v. 1963. Kuollessaan toimi ministeri Wuori presidentin kanslian vt. päällikön tehtävissä.

Eero A. Wuoren työkykyä käytettiin myös maan hallituksen työssä sodanjälkeisissä vaikeissa olosuhteissa. Hän toimi Paasikiven hallituksen apulais ja sittemmin varsinaisena kulkulaitosministerinä v. 1944—45. Ministeri Eero A. Wuori nautti työväenliikkeen piirissä laajaa arvonantoa ja luottamusta suuren asiantuntemuksensa ja työväenliikkeen eheyttämiseen tähtäävien kannanottojensa vuoksi.

Atomisaastetta ilmaan Nevadasta

Frenchman Flat, Nevada. — Yhdysvaltain atomienergiakomission ilmoituksen mukaan viikko sitten Nevadan koeasemalla tehdyn maanalaisen sotilaallisen ydinkokeen yhteydessä on ilmakehään päässyt radioaktiivista säteilyä. Komission edustaja sanoi kuitenkin, ettei vuodosta ole vaaraa ihmisille.

Hölttä Kuopion, Pitsinki Uudenmaan maaherroiksi

Helsinki. — Avoinna olleet kaksi maaherran virkaa täytettiin perjantaina. Tasavallan presidentti nimitti Kuopion läänin maaherraksi Kemin kaupunginjohtajan Risto Veli Höltän ja Uudenmaan läänin maaherraksi puoluesihteeri Kaarlo Pitsingin.

Varatuomari Risto Hölttä on syntynyt 1911. Hän on toiminut mm. Mikkelin kaupungin poliisimestarina v. 1943—48, valtiollisen poliisin apulaispäällikkönä vuonna 1948 ja Kemin kaupunginjohtajana vuodesta 1956 lähtien. Hölttä on SKDL:n jäsen.

Uudenmaan läänin uusi maaherra ja sos.dem. puolueen eroava puoluesihteeri Kaarlo Pitsinki on syntynyt 1923. Hän toimi pääministerin sihteerinä v. 1956—57. Vuonna 1957 hänet nimitettiin sosialidemokraattisen puolueen puoluesihteeriksi. Kansanedustajana Pitsinki on toiminut vuodesta 1958 ja Helsingin kaupunginvaltuuston jäsenenä vuodesta 1964.

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Yli kuusi kuukautta kestäneen tutkimuksen jälkeen erästä entistä fortwilliamilaista miestä vastaan nostettiin tiistaina virallinen murhasyytös sen takia kun Matthew Yurjevish (Matt Jurvis) mukiloitiin kuoliaaksi maaliskuun 3 pnä.

Poliisituomari Hugh Cunningham lykkäsi Terrance William Trabishia vastaan nostetun syytöksen käsittelyn syyskuun 26 päivään, vaatimatta syytetyltä syyllinen tai syytön lausuntoa. Trabish pidätettiin sunnuntaiaamuna Winnipegissä. Syyttäjäapulainen Harold Branchard sanoo tutkimusten jatkuvan edelleen.

* * *

Nipigonissa sunnuntaina pidetyssä NDPn kokouksessa perustettiin Thunder Bay-vaalipiirijärjestö. Samalla nimitettiin schreiberiläinen rautatietyöläinen Jack Stokes puolueen ehdokkaaksi tulevia maakuntavaaleja silmälläpitäen. Vaalipiirijärjestön johtokunnan presidentiksi valittiin Ron Larson, Nipigonista, mrs. Lillian Wolter sihteeriksi, Marvin Perrault Schreiberista rahastonhoitajaksi.

* * *

Reijan Noel Guerin, Port Arthurista, kuoli lauantaina vammoihin, mitkä hän sai Orien Bayn lähettyvillä tapahtuneessa auto-onnettomuudessa. Matkustajana autossa ollut Richard Lahti, Fort Williamista, on tyydyttävässä kunnossa Nipigon Memorial sairaalassa. — ATH.

Arvi Mansikka kunniavarakonsuliksi

Ottawa. — Suomen suurlähettiläs T. Tikanvaara tiedoittaa, että herra Arvi Mansikka, Torontosta, on nimitetty Suomen kunniavarakonsuliksi Torontoon, Ontariossa.

Kunniavarakonsuli Mansikka on syntynyt Canadassa elokuun11 pnä 1927, asunut Suomessa vv. 1928—1949 ja sitten Canadassa, saaden koulukasvatuksensa Turussa, Suomessa.

Slaavien vanhin kalenteri

MOSKOVA — Kievin historiallisessa museossa Ukrainassa on ajanlaskumme neljänneltä vuosisadalta peräisin oleva kapeakaulainen ruukku, joka on osoittautunut vanhimmaksi slaavilaiseksi kalenteriksi. Tätä eräästä hautakurgaanista löydettyä ruukkua on tutkinut slaavilaisen taiteen tuntija, akateemikko Boris Rybakov. Ruukussa olevat koristeet ovat osoittautuneet 1600 - vuotta sitten laadituksi kalenteriksi. Neliöt kuvasivat lukuja. Kalenterivuosi alkoi toukokuun 2. päivänä — muinaisten slaavilaisten uuden vuoden päivänä, joka oli myös hedelmällisyyden jumalan Jarklin päivä. Sitten seurasi 28 neliötä, jotka merkitsivät päiviä. Edelleen on aaltomaisia juovia, jotka merkitsevät sateita, piirroksia ohran ja vehnän korsista, jotka merkitsevät aikaa, jolloin kastelu on välttämätönä. Piirroksiin on kalenterissa kuvattu myös pakanalliset juhlat. 24. kesäkuuta oli Ivan Kupalan päivä (merkkinä aurinko), 4—6 heinäkuuta olivat uusien vainioiden raivauksen päivät (merkkinä kirves), 20. heinäkuuta ukkosen ja salaman jumalan Perunin juhla (merkkinä kuusikulmio) ja 7. elokuuta sadonjuhla (merkkinä tähkät).

USAn viljasadolle vakavia takaiskuja

Sangen epäedulliset sääsuhteet ovat aiheuttaneet USAn viljatuotannolle vakavan takaiskun. Alunperin odotetun erinomaisen sadon asemesta vuoden satotulos jäänee noin 11 miljoonaa tonnia pienemmäksi kuin viime vuonna. Tämän johdosta USA:n viljatoimituksia ulkomaille on supistettava ensi vuonna noin neljänneksellä.

Aikaisemmin käytettiin USAn valtavista viljavaroista nimitystä "ylijäämävarastot". Maatalousministeriön raportissa puhutaan nyt kuitenkin viljan "reserveistä". USAn viljasatoa kohdanneesta vakavasta takaiskusta saattaa olla myös melkoisia poliittisia seurauksia, sillä USAn tähänastisten ostajamaiden on nyt yritettävä siirtää ostojaan muihin maihin. Myös viljan maailmanmarkkinahintoihin sillä saattaa olla vaikutuksia. Tähän asti USAn viljaviljelijöille on maksettu suuria korvauksia kun he ovat jättäneet maansa viljalle kylvämättä. Maatalousministeriön raportissa kehotetaan farmareita nyt lisäämään viljan tuotantoaan.

USA:n viljasato oli vuonna 1961 115 miljoonaa tonnia ja viime vuonna 65 miljoonaa tonnia. Ylijäämävarastot ovat aikaisemmin olleet noin 30 miljoonaa tonnia.

SUOMI-MATKAT LAIVOILLA

JOULUKSI SUOMEEN

Kesän helteet alkavat olla ohi. Ryhdytään suunnittelemaan syksyn touhuja ja joulun juhla-aikaa. Moni ajattelee, mitähän jos viettäisi joulun tänä vuonna Suomessa. Sepä onkin erinomainen ajatus. Ja jos matkan tekee laivalla, onkin idea loistava, sillä laivamatkalla alkaa joulun vietto ja juhla-aika jo laivaan astuttaessa New Yorkin satamassa. Ruotsin Amerikan Linja on jälleen asettanut hienon loistolaivan joulumatkustajien käytettäväksi. Uusi M. S. KUNGSHOLM lähtee joulukuun 3 päivänä New Yorkista kohti kotoisia rantoja ja saapuu joulukuun 12 päivänä Göteborgiin, mistä nopeasti ja mukavasti suomalaisen oppaan avustamana mennään ensin junalla jouluhohtoiseen Tukholmaan ja sitten laivalla "vanhan maan" Helsinkiin tai Turkuun.

Joululaiva on luku erikseen. M. S. KUNGSHOLM on uusi — hohtavan uusi — ja erinomainen merilaiva, mikä on varustettu kaikilla viimeisillä merialan keksinnöillä ja mukavuuksilla. Monipuolinen ja kaunis joulukoristelu laivalla saa matkustajan oikeaan joulutunnelmaan. Joulupidot alkavat laivan suuressa ja ihastuttavassa ruokasalissa heti kun irtaudutaan New Yorkin rannasta. Jouluherkkuja on loppumattomiin. Joulumusiikki kaikuu joka puolelta, ja laivan orkesteri soinnuttelee konserteissaan suloisia joulusäveleitä. Elokuvat, moniohjelmaiset iltajuhlat laivan suuressa salissa, erilaiset pelit ulkokansilla ja sisällä, urheilu-, sauna — koko päivän monipuolinen ohjelma pitää matkustajan täydessä touhussa, niin että matka tuntuu menevän liiankin nopeasti. Hauskaa ja miellyttävää matkaseuraa on runsaasti; nuoria on paljon ympärillä ja lapset ovat innoissaan joulumatkasta — joulukuusesta — joulupukista — ja lahjoista, jopa tietenkin. Sydäntälämmittävää jouluiloa on joka puolella.

Joulumatkan voi tehdä erittäin taloudellisesti. Edestakaisen lipun hinta New York—Göteborg—New York voi ostaa 15 %:n alennuksella jos paluu tapahtuu 30 päivän kuluessa. Jos siis tulee takaisin uudella Kungsholm-laivalla, joka lähtee Göteborgista joulukuun 27 päivänä, on halvin edestakaisen lipun hinta ainoastaan US $434. Paluumatkan elämyksiin kuuluu ratkiriemullinen Uuden Vuoden vastaanottojuhla laivalla.

Joulumatkoilla on joka vuosi ollut joku SAL:n oma mies matkanjohtajana. Tänä vuonna sellaisena toimii Mr. C. Allan Carlson, SAL:n Seattlen konttorista. Hän avustaa kaikin tavoin joulumatkustajia laivalla ja osallistuu erilaisten jouluohjelmien järjestelyyn.

Kukapa ei siis haluaisi tehdä joulumatkaa loistolaiva KUNGSHOLMILLA ja viettää vanhan ajan joulua Suomessa. Paikan varaus on syytä tehdä mahdollisimman pian.

DIC NIVALA

Joulumatkan joulupukki Kungsholmilla. Lännen mies Mr. Nivala sanoo olevanca "the original Santa from Korvatunturi, Finland."

SUOMI-HUVIMATKA 1967

Nyt voidaan ilmoittaa, että Ruotsin Amerikan Linja järjestää jälleen suosituksi tulleen Suomi-huvimatkan keväällä 1967. Uusi M.S. KUNGSHOLM on onnellisten lähtijöiden unelmalaiva ja toukokuun 17 päivä 1967 on lähtöpäivä New Yorkista. Noin 200:n amerikan ja kanadansuomalaisten ryhmä lähtee silloin todelliselle loma- ja huvimatkalle. Ensin nautitaan Atlantin laivamatkasta Göteborgiin, sitten mennään välittömästi junalla Tukholmaan, josta kaupunkikatselun ja kahvikestien jälkeen jatketaan viipymättä Suomi-laivalla Helsinkiin. Matkan erikoisjohtajana on SAL:n Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Waselius, kuten monena aikaisempanakin vuonna ja matkanemäntänä (hostess) Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä, joka menestyksellisesti hoiti tehtävän toukokuussa 1966. — Tähän laivaan ja Suomi-erikoismatkaan otetaan jo nyt paikanvaraushakemuksia, joten puhukaa asiasta matkatoimistonne kanssa tai kirjoittakaa suoraan Swedish American Line'n konttoreihin.

C. ALLAN CARLSON
Joulumatkanjohtaja

Lounais-Afrikka YKn hallintaan?

United Nations, New York. — Yhdistyneiden kansakuntien siirtomaa-asiain erikoisvaliokunta suositteli torstaina YKn yleiskokoukselle Lounais-Afrikan hallintovaltuuksien siirtämistä Etelä-Afrikalta YK:lle tarvittaessa voimakeinoin. Etelä-Afrikka hallitsee Lounais-Afrikkaa Kansainliitolta aikanaan saamansa huoltovaltuuden nojalla.

Valiokunta, jossa on 24 jäsentä, hyväksyi ilman äänestämistä alakomiteansa viikko sitten laatiman selonteon. Alakomitea perustettiin tekemään Lounais-Afrikan kysymyksen strategiaa koskevia suosituksia, kun Haagin kansainvälinen tuomioistuin hylkäsi 18. heinäkuuta Etiopian ja Liberian Etelä-Afrikkaa vastaan tekemän valituksen.

Onni on vaativa isäntä — varsinkin toisten onni.

—A. Huxley

* * *

Harvoin vuohta siunatahan, miniätä kiitetähän.

—Suomal. sananlasku

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 673-9015
479 Sandra Blvd. Sudbury, Ont.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Mr. Matti Mäkelä, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään kesäkuukausien aikana jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay Street, Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Penage tien kulm. Hwy 17 w. Gas.-asema Motelli-"Snack Bar"

Nykyaikainen 6-unitin motelli (alumiinivuoraus, sähkölämmitys). Kaksi huoneistoa vuokrataan talvella — tilava 5-huoneen talo omistajalle. Esso gasoliinipumput. Vuotuiset myynnit yli 100,000 gallonaa. Puhdas, valoisa "snack"- ja kahvibaari. Kaikki tasaisella tontilla, kolme kulkua maantieltä. Hyvällä hoidolla omistajan pitäisi saada puhtaaksi $15,000 vuodessa. Kiinteistö täysinomistettu. Tarvitsee $20,000 käteen ja loppu 7% kiinnityksellä. Täytyy myydä!

WILLARD EVOY
M.L.S. KIINTEISTÖLIIKE
Asuntokiinteistöjä 673-0504
Frank Oliver, liikkeenh. 675-3030
(13-15-17-20)

Alentakaa ruokakustannuksia ostamalla tukkuhinnoilla
Isoja A-luokan KANANMUNIA ..... tus. 67¢
Nahatonta PEKONIA .... lb. 69¢
WEINER-MAKKAROITA ..... lb. 49¢
Springer Park Farms
45 Elm St. W. CPR:n y'k. vier.
Ilmaista parkkeeraustilaa

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään
Richard Lake
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

KANNATTAKAA LIIKKEITA, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Harvestibingokomitean" kokous Finnish haalilla tiistaina, syyskuun 20 pnä kello 6.30.

Finnish haalin syystoiminnan järjestämiseksi pidetään CSJn Sudburyn osaston komitean ja eri elimien, sekä v- ja u- seura Alertsin ja naistenkerhon edustajain yhteinen kokous tiistaina, syyskuun 20 pnä. alkaen kello 7.30. Kokous on Finnish haalilla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Osuusmeijerin puolivuosikokous on Sampo-haalilla lauantaina, syyskuun 24 päivänä kello 10 aamulla. Tervetuloa liikkeen asioita käsittelemään sanovat johtokunnan jäsenet.

Sairaslistalla

Anselm Kääriäinen, Whitefishista, Ont., on Sudburyn Memorial sairaalassa huoneessa No: 514. Hän voi vastaanottaa vieraita.

Seurapelitilaisuus "Majavajärvellä"

Beaver Lake. — Kuten jo aikaisemmin tässä lehdessä on kerrottu, järjestää Beaver Laken Jehu keskiviikko-iltana seurapelitilaisuuden haalille alkaen kello 7.30.

Toivomme runsasta osanottoa tähän Jehun taas pitkästä aikaa järjestämään illatsuun. Saapukaa joukolla viettämään rattoisaa syysiltaa.

— N.

Kirjaltajilla oli lakko Sudburyssa

Kirjaltajien ammattiyhdistyksen — International Typographical Union osasto 846 jäsenet lakkoituivat maanantaiaamuna paikallista päivälehteä vastaan protestiksi työehtosopimusneuvottelujen pitkittymisen johdosta.

Star-lehden kertoman mukaan liikkeen johto ja union-osaston edustajisto pääsivät sopimukseen siitä, että työläiset palasivat puoliselta työhön, ja että lehti saatiin tavallisessa järjestyksessä vaikka hieman myöhästyneenä ulos.

Unio-osasto No: 846 erään puhemiehen kertoman mukaan entinen työehtosopimus meni umpeen huhtikuun 30 päivänä mutta miehet ovat olleet työssä vanhan sopimuksen perusteella neuvottelujen jatkuessa.

Kun sopimukseen ei ole päästy niin työläisten keskuudessa on kehittynyt tyytymättömyyttä neuvottelujen pitkittymisestä.

LOPPUKAUDEN PUHDISTUS
4 AINOASTAAN
uutta 5 hv. 4 tahtista
ulkolaitamoottoria
tavall. $229.
NYT
$119.00
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

Pikkutyttö on edelleen kateissa

Britt. — Lauantai-iltana kadonnutta 2½-vuotiasta Diane Provostnimistä tyttöä ei oltu löydetty vielä tiistaiaamuun mennessä.

Diane, mr. ja mrs. Bernard Provostin nuorin lapsi Blezard Valleysta, harhaili Grundy Laken maakunnallisesta puistosta pois lauantaina kello 5 ip.

Lapsen vanhemmat olivat silloin Grundy järven laiturilla kun 25-vuotias isä huomasi, että tämä pikkutyttö oli noin 25 yardin päässä pusikossa, noin 50 yardin päässä laiturilta. Katsoessaan uudelleen sinne, isä huomasi lapsen kadonneen.

Tyttöä on haettu suurella joukolla, mutta turhaan. Erään tiedon mukaan tytön jalkojen jälkien lähellä on havaittu karhun jälkiä, mutta mitään varmuutta ei ole saatu mahdollisuudesta, että karhu olisi lapsen vienyt. Myös on arveltu, että joku olisi lapsen ottanut tieltä, mutta [illegible] saatu. Lapsen etsintä jatkuu.

M-Mn miehet suorittavat lakkoäänestyksen

Mine-Mill union osasto 598 jäsenyyteen kuuluvat Falconbridgen työläiset suorittavat lakkoäänestyksen keskiviikkona, syyskuun 21 pnä.

Perjantaina ja lauantaina pidetyt mainitun unio-osaston kokoukset hyväksyivät neuvottelukomiteansa omaksuman kannan, jonka mukaan hyljättiin yhtiön viimeisin työehtosopimustarjous. Tämän johdosta osasto No. 598 on pyytänyt maakunnallisen sovittelulautakunnan apua ja järjestänyt huomenna suoritettavan lakkoäänestyksen, minkä perus teella — jos miehet äänestävät lakon puolesta — neuvottelukomitea valtuutetaan tarpeen tullen määrittelemään lakkopäivän.

Viikon lopulla pidettyihin kokouksiin osallistui yli 1600 jäsentä. Kaikille kokoukseen osallistuneille annettiin kirjallinen kopio yhtiön viimeisimmästä ehdotuksesta niin "ettei ole mitään väärinkäsityksen vaaraa".

Osasto No. 598 presidentti Bob McArthur sanoo, että Falconbridgen tarjous perustui viime perjantaina Incon ja terästyöläisten union välillä allekirjoitetun työehtosopimuksen etuisuuksiin. "Se on kuitenkin kaukana siitä, mitä Mine-Mill vaatii palkkojen korotuksen suhteen täällä ja mitä Comincon työläiset British Columbiassa ovat saaneet Mine-Millin avulla", selittää mr. McArthur edelleen.

Mine-Mill tavoittelee vuoden työehtosopimusta Falconbridgen kanssa. Aikaisempi sopimus päättyi elok. 21 pnä mutta töitä on jatkettu edellisen työehtosopimuksen perusteella neuvottelujen jatkuessa.

Sopimuskauden pituus on nyt tärkeä seikka. Meille tarjottiin 3-vuotista sopimusta, mutta me haluamme 1 vuoden sopimuksen, sanoo mr. McArthur. Falconbridgen palveluksessa on noin 2500 miestä.

Unio pyytää 50 sentin yleistä palkankorotusta tunnilta sekä 20 sentin lisäkorvausta ammattimiesten ja sekatyöläisten palkkaeron korjaamiseksi.

Rauha Kotilehti kuoli torstaina

Rauha Tuulikki Kotilehti os. Hiljanen kuoli torstaina syyskuun 15 p:nä 1966 Sudburyn General sairaalassa 54 vuoden ikäisenä.

Häntä lähinnä suremaan jäi, miehensä George Kotilehti ja kolme poikaa, Tauno, Teuvo ja Timo, sekä seitsemän lastenlasta, kaikki Sudburyssa, äitipuoli, mrs Senja Hiljanen, yksi sisko, Aino ja kaksi veljeä, Eino ja Väinö Suomessa.

Hautaus toimitettiin Lougheedin hautaustoimiston kappelista maanantaina kello 1.30 Park Lawn hautausmaahan. Hautaustoimituksen suoritti pastori Pentti Murto.

Tilatkaa Vapaus!

Oluen tuonnista peritään maksu

Toronto. — Kieltolain päättymisestä, eli vuodesta 1927 alkaen käytännössä ollut oluen ilmainen kotiinajo lopetetaan lokakuussa.

Olutpanimojen puhemiehet tiedoittivat viikon alussa, että lokakuun 13. päivästä alkaen peritään 35 sentin kuljetusmaksu oluesta kotiin tuotuna — huolimatta lainkaan tilauksen suuruudesta.

Äidit huolissaan lasten turvallisuudesta

Capreolissa vanhemmat ovat huolissaan kouluikäisten lastensa turvallisuudesta heidän ollessa pakoitetut ylittämään rautatien koulumatkalla.

Kauppalan valtuuston tiistaina pitämässä kokouksessa käsiteltiin kirjelmä, jonka 60 äitiä oli allekirjoittanut vaatien vartijaa kaupungin itäiselle ylikäytävällä ohjaamaan lasten ylitystä. Valtuusto myönsi, että tilanne on paha ja yksi nainen sanoi hänen lasten koskettavan liikkuvaa junaa.

Valtuusto kuitenkin kieltäytyi vartijan hankkimisesta, koska se tulisi maksamaan noin 100 dollaria kuukausittain.

Äidit eivät myöskään hyväksyneet valtuuston jäsenen George Mayn ehdotusta, että oppilaista valittaisiin vartijat huolehtimaan lasten rautatien ylityksestä.

Apulaispormestari Sam Sweezey sanoi voivansa pyytää kaupungin konstaapelia olemaan saapuvilla lasten ollessa koulumatkalla.

"Me voimme ainakin sitä yrittää", hän sanoi. "Jos siitä ei ole apua yritämme jotain muuta keinoa.

Inco-Steel sopimus allekirjoitettu

International Nickel Co. of Canadan ja United Steelworkers of American välillä allekirjoitettiin uusi kolmivuotinen työehtosopimus myöhään perjantai-iltana, samana päivänä suoritetun yleisäänestyksen jälkeen, jossa 57% eli 5,708 jäsentä äänesti sopimuksen puolesta ja 4,350 vastaan. Hyljättyjä ääniä oli 24.

Työt, jotka viikolla olivat pysähdyksissä työläisten protestoidessa sopimuksen hyväksymistä vastaan, alkoivat jälleen lauantaiaamuna kello 8.

Uuden sopimuksen mukaan palkat kohoavat 3 vuoden aikana seuraavasti: Ensimmäisen luokan ammattimiehelle $2.78—3.76, porareille $2.59—3.21 ja sekatyömiehille $2.22½—2.67.

Lomaetuisuudet paranevat sikäli, että joka viisivuotisen palvelusajan kuluttua annetaan viiden viikon ylimääräinen loma, siis viikko palvelusvuotta kohti, jonka asianomainen voi käyttää joko kerralla tai osina viiden vuoden aikana alkaen tammikuussa 1967. Tämä etuisuus ei vaikuta mitään varsinaiseen vuosilomaan.

Yhtiö on luvannut olla ryhtymättä mihinkään lainopillisiin toimenpiteisiin ketään vastaan 23 päivää kestäneen korpilakon johdosta, joka päättyi elokuun 6 pnä.

Lynn Williams, teräsunion alue 6. edustaja ja Sudbury-Port Colborne liitososaston puheenjohtaja sanoi olevansa tyytyväinen, että molemmat osastot suosittelivat sopimuksen hyväksymistä.

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
Touko- ja heinäkuun numerot
Irtonumeron hinta 60c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.

MacEachen anoo 'ymmärtäväisyyttä'

Baltimore. — Canadan terveysministeri Allen MacEachen, pyysi täällä torstaina Amerikkaa laajemmin tajuamaan Canadan "miltei painajaismaisen" kansallisylpeyden tunteen.

Tämän ylpeyden ja tunteellisuuden tunnustaminen, hän sanoi, tulisi saattamaan amerikkalaiset suurempaan suvaitsevaisuuteen ja myötätuntoisuuteen Canadan yritykselle aikaansaada ja ylläpitää hyväksyttävää astetta itsenäisyyttä, poliittisissa, taloudellisissa ja kulttuurisissa asioissa.

"Ikävä kylläkin tämä suvaitsevaisuus ja ymmärtäväisyys ei ole aina todistettavissa, ja siksi on vaara, että vuosien mittaan kehittynyt Canada-olemuksen syöpyminen ja pettymystunne voi johtaa toimenpiteihin jotka ovat vahingollisia kummallekin maalle."

Hän sanoi, että näiden maiden välillä on "aina vallitseva ja kaikkialle tunkeutuva eriluontoisuus, voimassa ja asukasmäärässä", joka vaikuttaa niiden kaikkien suhteisiin, "ja tulee edelleenkin asettamaan hyvin raskasta jännittyneisyyttä niille siteille jotka ovat yhdistäneet meitä".

"On hyvin vaikeata minkä tahansa maan kansalaisen ylpeydelle niellä se tosiasia, että sen täytyy sotilaallisessa turvallisuudessa olla riippuvainen jostakin toisesta maasta, ja olla tietoinen ,että ulkomaalaiset omistavat ja kontrolloivat hyvin paljon sen tärkeästä teollisuudesta".

Pitkän matkan vierailijoita

Mrs. Lempi Palo, Whitefish Lakelta, Ont., on vierailemassa sukulaistensa mr. ja mrs. Charles Palon sekä mr. ja mrs. John Passin luona Whitefishissa, Ont., Hän pistäytyi myös Vapauden toimistossa ja kotipaikkansa uutisia kertomassa. Hauskaa loman jatkoa.

Nainen valitti koirista ja poliiseista

Rayside townshipin valtuuston tiistaina pitämälle kokoukselle mrs. Walter Kensit Azildasta esitti kaksi valitusta, joista toinen koski koiria ja toinen poliiseja.

Hän teki kysymyksen onko olemassa mitään ohjesääntöä vapaina juoksevien koirien suhteen ja, jos on, miksi sitä ei käytännössä toteuteta?

Kunnan esimies Gerard Gervais myönsi, että asiaa koskeva sivulaki on laadittu ja koirapoliisi valittu.

"Ette vastannut kysymykseeni, miksi ei vaadita, että asetettuja määräyksiä noudatetaan", vastasi mrs. Kensit.

Hän sanoi elokuun 31 pnä koirien kaataneen roskapöntön hänen kotinsa lähellä ja roskien yhä lojuvan ympäri aluetta, ja hänen lukuisat yrityksensä yhteyden saamiseksi koirien kiinniottajaan ovat epäonnistuneet.

Valtuusto lupasi katsoa mitä asiassa voidaan tehdä.

Toiseksi mrs. Kensit valitti maakuntapoliisin välinpitämättömyyttä.

Hän sanoi ottaneensa rekisterinumeron ylös autosta, joka oli ohittanut pysähdysmerkin pysähtymättä heinäkuun 15 pnä ja ilmoittaneensa tapauksen maakuntapoliisin Sudburyn osastoon, joka ei kuitenkaan ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin ilmoituksen johdosta. Raportti oli lopulta toimitettu maakuntapoliisin Dowlingin osastoon, josta häntä oli neuvottu menemään oikeustalolle nostamaan syyte autonajuria vastaan ja ottamaan oma lakimiehensä ajamaan asiaa.

Valtuusto on luvannut ottaa yhteyden maakuntapoliisin ylijohtajaan.

"AKKOJEN PUHETTA"

Eräällä Hollywoodin näyttelijällä oli ollut 5vaimoa, jotka olivat pian avioliiton jälkeen ottaneet hänestä eron. Nyt hän kosiskeli kuudetta vaimoa:

"Mutta minä olen kuullut teistä huonoja juttuja" sanoi nainen.

"Älkää kuunelko niitä", sanoi mies, "ne ovat vain vanhojen akkojen puhetta."

CLUB NEWS

FLIGHT TO FINLAND, PHASE 3

Reminiscing about the trip like this, all alone, is all a little bit sad. How I wish I could join the rest of the team and we could reminisce together — share a few laughs and even tears — but may be in the near future. That's half the enjoyment of doing things together, the fun of rehashing it afterwards.

If my memory serves me right, we had just finished rehearsal on Sunday morning — cold and a little tired. After a good hot shower and lunch we were all set for the rest of the day's activities which included a tour etc. Come evening, we were all looking forward to the concert to be held at the Kasvatusopillisella korkeakoululla. All decked out in our finery, we trouped to the school which was already milling with people. Long before the programme started, the seats were filled to capacity, and many people had to stand to watch the show. The programme was excellent. Besides the many gymn numbers from the various groups, there were dances, kansantanhut, lausuntaa, etc. I won't go into detail on the programme, as I am sure I couldn't do it justice and it would surely be an article in itself.

Came Monday morning, bright and shiny, but still pretty cold. Pretty satisfied after a good rehearsal, we prepared ourselves for the afternoon's performance. We were to meet the remainder of the group at a certain corner (I just can't recall street names) and were requested to wear our blazers and skirts. For this we were extremely grateful, for when we reached our meeting place, we saw the rest of the girls in their leotards — legs bare — undoubtedly freezing but smiling in spite of it. The Czech girls were beautifully decked out in their sky blue slims and jackets. What a breathtaking sight it all was, with so many participants in beautiful shades of blues and turquoise, reds, orange, peach, white — and oh every which colour. Some had slipped on jackets and sweatpants, as we were being organized for the march — others had blankets over their shoulders — and many many more just kept moving around trying to keep warm. Finally we were on our way.

Leading the parade was Ritva Sarkka in white, with a blue ribbon over her shoulders, followed by members of the valio group, some in sky blue and some in white After them came the directors of the T.U.L. women's group in navy suits, and sub directors in lovely peach-coloured dresses. The Finnish flag fluttered in the wind, followed by our own Canadian flag. How very proud we were to march behind it! The Czech group was next led by their flag, and behind them the masses of the Finnish groups. There was the valio group consisting of girls and women from all parts of Finland, as were all the other groups. There was the mass group in their little white skirts, the ikinuoret, the older girls the kansantanhu group, and finally the little children.

As we marched, our minds and thoughts full of the immensity of it all, we would pass a corner where some of our Canadian friends were standing, and the cheers and applause brought smiles to our faces, and tears to our eyes. The march through town seemed endless — up hills, down streets, but somehow you really didn't want it to end. Finally the gates of the Harjun urheilukenttä were before us, and as we marched around the track we were treated by a tremendous burst of applause. Since we were first on the field, we had the opportunity to watch the rest of the marchers entering. What a glorious sight — it's hard to express the exhilaration of watching the many hundreds of participants, all ages, dressed in many beautiful colours, heads lifted, smiling and happy. They had all gathered from many parts of Finland to take part in this the T.U.L:n Naisten III Liittopäivät and were ready to display the results of many months of rehearsal and planning.

Throughout the entire march, we were accompanied by the Jyväskylän kaupungin nuoriso-orkesteri, who marched along with us.

After tervehdyssanat by Rauha Seppänen, järjestelytoimikunnan puheenjohtaja, and Veli Järvinen, kaupunginjohtaja, the programme began. First came the little children in their bright tunics and bean bags, orange as far as the eye could see. The audience was delighted by their performance — it was marvelously well-rehearsed — a number full of gaiety and liveliness. The children were happy and gay, and obviously enjoying every minute of it. After a short interval in which the girls relay was run off, came the Ikinuorten yhteisvoimisteluesitys. This number proved that gymnastics is for all ages. Not only were they absolutely sure of their number, they were having as much enjoyment out of performing as the children had. With next year being our Centennial year in Canada, our Suurjuhla should most definitely include numbers not only from our men and women's groups and children, but also from our own ikinuoret, men and women.

The bigger girls' number was enhanced by the lovely picture they made out on the field in their peach leotards, and they proved that they were very nearly ready for the step up to valio work. The Czech girls, in spite of the difficulties of working out on the field with apparatus such as balls, rope, hoops, and with the many leaps which constituted the basis of their performance, were absolutely marvellous. Such perfection! Unfortunately we missed watching the Kansantanhu group as they were lining up away from the field, however from the applause they were very well received. The women's relay was next, and then came our big moment. To the strains of the opening march, we took that last reassuring look at each other, a final check on our uniform, and with heads high, smiles on our faces, marched out onto the field. All the nervous tension of waiting was over — this was what we had been waiting for.

As is nearly always the way, the gymn itself seemed to go so quickly. We had hardly started it seemed, and it was over. As we sat at the sides of the field awaiting the time when we would join the valio group for the finale, how we wished we coulda be up in the stands watching their performance — gymnastics being performed by the cream of Finland's crop. How effective the human Finnish flag must have been from the stands with the girls in white forming the background and the girls in blue forming the cross. As we joined forces and marched off the field, one couldn't help but feel proud and happy, but also a little sad that it was all over. Puheenjohtaja Pekka Martin spoke on the T.U.L. and its role in Finland, and the Festival was officially closed by Terttu Honkasalo, T.U.L. naistoimikunnan puheenjohtaja.

That evening we were taken to the summer place owned by the city "fathers" and had our much awaited sauna. A dip into the lake, and back into the sauna didn't do much for our hairdos, but certainly did a great deal for our mental and physical well-being. We were surprised and touched upon our return to the main lodge to be presented with gifs by the T.U.L. as mementos of our visit to Finland. Dancing followed, but long before the stroke of midnight, weariness set in, and the news that the bus which would take us back to our hotel had arrived was most gratefully received. We went to sleep that night full to overflowing with so many thoughts and feelings — so weary, but oh so happy.

Tuesday we were on our own to rest and get in some sight-seeing and shopping as Wednesday morning we would leave bright and early for a ten-day voimistelukurssi at Kisakeskus, the T.U.L.'n gymnastic training centre at Kouvola. As we leave the lovely city of Jyväskylä, I shall also leave you and carry on with Phase 4 (and possibly the final phase) of our "Flight to Finland" next week. I hope you will join me then — see you soon.

— Elsie J., Montrealista.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
parhaan toverimme
EUGENE TAMMEN
MUISTOLLE
Vuosi sitten poistuit joukostamme.
JOHN ARO
BILL SALO
Sudbury Ontario

Järjestäkää lapsillenne musiikkiopetusta heidän ja teidän nautinnoksi

PROM
MUSIIKKIKAUPPA
MUSIIKKIKOULU
LEO NIEMI R.M.T. ja ARMAS LAMPI
tunnetut soitannolliset opettajamme mielellään palvelevat Teitä
Haitarin, torven, kitaran ja rumpujen oppitunteja
UUSI SUURENNETTU MUSIIKKIKAUPPA VALITTAA
NYT KAULUISIA MENDELSSOHN PIANOJA
36 ELGIN ST. N, Puh. 673-7135 SUDBURY
(13-15-17-20)

NYT SAATAVANA
ÄÄNILEVYUUTUUS
SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA
BSC 1011 A SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri
Laulaa Reijo Lehtovaara
LETKAJENKKASIKERMÄ, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)
HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.
Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kaksi lentokonetta ajoi yhteen Washingtonissa Yhdysvaltain kansallisessa lentokilpailussa.